

**CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE**

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PROGRAMA IZ AKCIONOG PLANA ZA PRIMJENU REZOLUCIJE SAVJETA
BEZBJEDNOSTI UJEDINJENIH NACIJA 1325 – ŽENE, MIR I BEZBJEDNOST (2019-2022) U 2019. GODINI**

Podgorica, april 2020. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	4-5
1.1. Stepen realizacije aktivnosti.....	5-6
1.2. Izazovi u sprovođenju aktivnosti.....	6
1.3. Finansijska sredstva za realizaciju aktivnosti.....	6-7
1.4. Ključna dostignuća.....	7-8
2. TABELARNI PRIKAZ AKTIVNOSTI.....	9-47
3. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA PROGRAMA AKCIONOG PLANA ZA PRIMJENU REZOLUCIJE SBUN 1325.....	48-50

Pojmovi:

- **MO – Ministarstvo odbrane**
- **VCG – Vojska Crne Gore**
- **MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova**
- **MP – Ministarstvo pravde**
- **MZ – Ministarstvo zdravlja**
- **MLJMP – Ministarstvo za ljudska i manjinska prava**
- **MVP – Ministarstvo vanjskih poslova**
- **MPR – Ministarstvo prosvjete**
- **MK – Ministarstvo kulture**
- **VDT – Vrhovno državno tužilaštvo**
- **ANB – Agencija za nacionalnu bezbjednost**
- **UP – Uprava policije**
- **UC – Uprava carina**
- **UIKS – Uprava za izvršenje krivičnih sankcija**
- **UZK – Uprava za kadrove**
- **ZO – Zajednica opština**
- **PA – Policijska akademija**
- **MONSTAT – Uprava za statistiku**
- **OEBS – Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju**
- **SEDM – Inicijativa ministara odbrane Jugoistočne Evrope**
- **UNDP – Razvojni program Ujedinjenih nacija**
- **NATO – Sjeveroatlanski savez**

1. UVOD

Crna Gora, kao država članica Ujedinjenih nacija, prihvatila je obavezu donošenja Akcionog plana za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – Žene, mir i bezbjednost (u daljem tekstu: Rezolucija SBUN 1325).

Uzimajući to u obzir, Vlada Crne Gore je Zaključkom od 5. septembra usvojila, drugi po redu, Akcioni plan za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – Žene, mir i bezbjednost u Crnoj Gori (2019-2022), sa Programom sprovođenja za 2019-2020. godinu (u daljem tekstu AP). Prioritet je nastavak implementacije tri ključna područja, odnosno tri glavna strateška cilja za primjenu Rezolucije SBUN 1325, a koji se ogledaju u: povećanju učešća žena u odlučivanju i mirovnim procesima, zaštiti žena i djevojaka u konfliktnim zonama i integraciji rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije.

Pored glavnih strateških, AP definiše i devet operativnih ciljeva, koji se odnose na:

- Osnaživanje uloge institucionalnih mehanizama za praćenje primjene i sprovođenja AP za implementaciju Rezolucije SBUN 1325 i pratećih rezolucija (u okviru kojeg je predviđeno osam aktivnosti);
- Jačanje rodne perspektive kroz učešće u međunarodnim aktivnostima na primjeni RSBUN 1325 i pratećih rezolucija (u okviru kojeg su predviđene dvije aktivnosti);
- U obrazovne programe na svim nivoima integrisati rodnu perspektivu uključujući i aktivnosti na primjeni RSBUN 1325 i pratećih rezolucija, posebno onih koje se odnose na rodne aspekte ljudske bezbjednosti i očuvanje mira u cilju integrisanja rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije (u okviru kojeg je predviđeno sedam aktivnosti);
- Uvesti rodno balansiranu zastupljenost u aktivnostima sistema bezbjednosti (u okviru kojeg je predviđeno pet aktivnosti);
- Povećati zastupljenost žena u aktivnostima i procesima donošenja odluka u sektoru bezbjednosti i izgradnje mira (u okviru kojeg su predviđene četiri aktivnosti);
- Podizati nivo svijesti o rodno zasnovanoj diskriminaciji, rodno zasnovanom nasilju i nasilju nad ženama i uspostaviti djelotvornu preventivnu zaštitu žena i djevojaka od rodno zasnovane diskriminacije, rodno zasnovanog nasilja i nasilja nad ženama (u okviru kojeg su predviđene tri aktivnosti);
- Podizanje nivoa svijesti šire javnosti o problemu trgovine ljudima i uspostaviti djelotvornu preventivnu zaštitu žena i djevojaka od trgovine ljudima (u okviru kojeg su predviđene tri aktivnosti);

- Unaprijediti saradnju na primjeni RSBUN 1325 i pratećih rezolucija (u okviru kojeg su predviđene četiri aktivnosti) i
- Unapređenje efikasnosti praćenja realizacije AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija (u okviru kojeg su predviđene četiri aktivnosti).

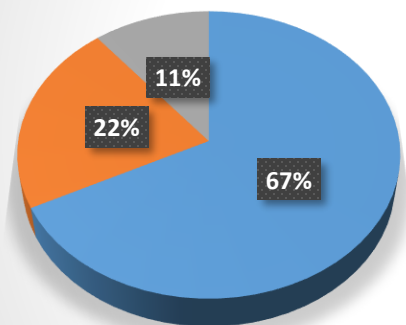
S ciljem praćenja realizacije Programa za sprovođenje AP, u 2019. godini, a u skladu sa Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, Ministarstvo odbrane je, u koordinaciji sa nosiocima aktivnosti iz drugih državnih organa, pripremlilo Godišnji izvještaj o realizaciji Programa iz Akcionog plana za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – žene, mir i bezbjednost (2019-2022) u 2019. godini, u daljem tekstu Godišnji izvještaj.

1.1. Stepen realizacije aktivnosti

Ukupan broj aktivnosti, u 2019. godini, koje su predviđene Programom sprovođenja za 2019-2020. godinu i proizilaze iz operativnih ciljeva je 37. Za 2019. godinu, predviđeno je 15 aktivnosti, a za 2019/2020. godinu 22 aktivnosti. Od ukupnog broja ovih aktivnosti 37, realizovano je 25 ili 67,56%, u toku je realizacija, odnosno djelimično je realizovano osam aktivnosti ili 21,62%, dok četiri aktivnosti nijesu realizovane, odnosno 10,81%.

Kada je riječ o realizaciji aktivnosti po periodima, 53,33% aktivnosti od ukupno planiranih samo za 2019. godinu je realizovano, a djelimično, odnosno u toku je 20% aktivnosti. Nerealizovanih aktivnosti koje su predviđene samo za 2019. godinu je 26,66%. Situacija je drugačija za aktivnosti čije je trajanje predviđeno za period 2019-2020. godine, pa je realizovano čak 77,27%, a djelimično realizovano 22,72% aktivnosti.

Grafički prikaz uspješnosti realizacije aktivnosti

- Procenat realizovanih aktivnosti
- Procenat aktivnosti u toku/djelimično realizovanih
- Procenat nerealizovanih aktivnosti

Najvažniji razlog zbog čega se aktivnosti za isključivo 2019. godinu, nijesu realizovale, se odnosi na kratak vremenski period od donošenja AP do kraja izvještajnog perioda, odnosno kraja godine, posebno ako uzmemo u obzir potrebno vrijeme čak i za samu organizaciju određenih aktivnosti, kao što je, na primjer, organizacija radionice za rukovodice, formiranje konsultativnih grupa za žene u sistemu bezbjednosti ili pak osnivanje posebne poslaničke grupe.

1.2. Izazovi u sprovođenju aktivnosti

Glavni izazov s kojim se suočila Međuresorska radna grupa je ograničavanje određenog broja aktivnosti za realizaciju isključivo u 2019. godini. Takođe, s obzirom da je u većini institucija došlo do izmijenjenih kadrovskih rješenja, uočava se i nekontinuitet u angažovanju ljudskih resursa za internu, eventualno međuresorsku saradnju, u realizaciji predviđenih aktivnosti. Treći važan izazov, koji se većim dijelom odnosi na problem u izvještavanju je nenavođenje planiranih finansijskih sredstava po aktivnostima ili neodređeno navođenje onamo gdje zapravo možda nijesu ni potrebna, kao na primjer za sprovođenje internih obuka (u AP navedeno iz budžeta, a nosioci realizacije nijesu dostavili podatak da je uopšte utrošeno sredstava za ovu namjenu). Ovakav način može uticati na to da se određene aktivnosti za koje realno postoji potreba za ulaganjem finansijskih sredstava, a AP ih ne predviđa, ne mogu realizovati, posebno ako se institucije vode time što je decidno propisano.

1.3. Finansijska sredstva za realizaciju aktivnosti

U 2019. godini, za realizaciju aktivnosti predviđenih AP, planirana su budžetska sredstva u ukupnom iznosu od 20000€. U okviru Godišnjeg izvještaja navedeno je trošenje sredstava po sljedećim nosiocima:

- Ministarstvo odbrane – 200,00 eura;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima – 3195,00 eura;
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – 20.755,86
- Ministarstvo zdravlja – 2000,00 eura;
- Ministarstvo kulture - 8550,00 eura.
- Ministarstvo pravde – 2000, 00 eura

U Godišnjem izvještaju, kako je navedeno, od strane određenih nosilaca realizacije aktivnosti je utrošeno ukupno 36.700,86 eura što je za 16700,86 više u odnosu na planirana sredstva u 2019. godini.

Za određeni broj aktivnosti je navedeno da ne iziskuju sredstva (16), četiri aktivnosti nijesu realizovane, pa bez obzira da li je navedeno trošenje sredstava ili ne, ista nijesu utrošena. Za četiri aktivnosti nije bilo potrebe za trošenjem sredstava jer se većinom radi o internim obukama. Nedefinisan je iznos za devet aktivnosti jer su sredstva trošena za različite svrhe, kao na primjer za promotivne aktivnosti organa, ne samo za promovisanje rodne ravnopravnosti.

1.4. Ključna dostignuća

Ključna dostignuća su identifikovana na osnovu toga u kojoj mjeri operativni ciljevi doprinose ostvarivanju postavljenih indikatora uspjeha strateških ciljeva AP.

Kada je riječ o indikatorima strateškog cilja koji se odnosi na **povećanje učešća žena u odlučivanju i mirovnim procesima**, možemo reći da je ostvaren progres ka dostizanju ciljnih vrijednosti posebno u dijelu povećanja interesovanja žena za učešće u međunarodnim misijama i operacijama. Sama činjenica da je do sada u misijama učestvovalo devet žena, a da se krajem godine četiri nalaze na obuci, koje su prošle veći dio selekcionih procesa, ukazuje na značajan progres u ispunjavanju zacrtanih indikatora. Povećan je broj žena u strukturi profesionalnih vojnih lica za jedan procenat u odnosu na 2018. godinu, kao i procenat žena u Vojsci uzimajući u obzir civilna lica, kao i broj žena na komandnim pozicijama u Vojsci. Kada je riječ o drugim organima procenat žena je 39% u ANB, UIKS 21,25%, MUP 60%, UC 33%, a u MO 52,22%. Povećanju broja žena u sistema bezbjednosti doprinose brojne promotivne aktivnosti i kampanje. Intenzivirano je učešće u međunarodnim aktivnostima, što se odnosi dijelom na drugi indikator u okviru prvog strateškog cilja, tačnije na veću zastupljenost i značajno učestvovanje žena u formalnim i neformalnim mirovnim pregovorima i procesima. Tako se u izvještaju izdvaja redovno učešće ambasadorke Crne Gore pri NATO, na sastancima radnih tijela NATO koja se bave sprovođenjem RSBUN 1325, redovno učešće stalne predstavnice Crne Gore pri UN u debatama Savjeta bezbjednosti, koje za temu imaju primjenu RSBUN 1325 i njoj pratećih rezolucija, učešće predstavnice Stalne misije Crne Gore pri NATO na konferenciji NATO Komiteta, učešće predstavnika MVP na sastanku na kojem je usvojena NATO politika za spriječavanje seksualnog uznemiravanja. Tokom posljednje godine članstva u Izvršnom odboru UN žene, članovi Stalne misije ispratili su sva zasijedanja ovog tijela i pružili svoj doprinos implementaciji politike rodne ravnopravnosti. Iako je u okviru izvještaja navedeno učešće predsjednice Odbora za rodnu ravnopravnost, u dijelu koji se tiče drugog strateškog cilja, važno je istaći njeno učešće na svjetskoj konferenciji žena u sektoru bezbjednosti, kao i regionalnom sastanku Peking 25. Ekonomske komisije za Evropu (UNECE) u Ženevi. Predsjednica Odbora je na drugom sastanku Upravljačkog odbora Mreže odbora za rodnu ravnopravnost Zapadnog Balkana (HUGEN) određena za predsjedavajuću navedenog odbora. Većim dijelom ove aktivnosti imaju za cilj promovisanje posvećenosti Crne Gore u implementaciji politike rodne ravnopravnosti, ispunjavanju obaveza koje su predviđene u nacionalnim i međunarodnim dokumentima i adresiranju rodni stereotipa u društvu kroz multisektorski pristup. Važno je istaći saradnju sa međunarodnim organizacijama i učešće u inicijativama kao što su: NATO, OEBS, UNDP/SEESAC, SEDM.

Kada je riječ o strateškom cilju koji se odnosi na **zaštitu žena i djevojaka u konfliktnim zonama** i s njim u vezi postavljenim indikatorima zaključujemo da je ostvaren progres posebno u dijelu edukacija i obrazovanja kako bi se stvorile pretpostavke za praktikovanje političkih, ekonomskih, kulturnih i socijalnih prava žena i djevojaka. VCG organizuje obuke za sve kategorije kadra, i kroz saradnju sa drugim organima, uključujući i obuku vojnika na dobrovoljnom služenju vojnog roka i u okviru priprema za misije (žene u ratnim i poratnim situacijama i u operacijama podrške miru, protiv nasilja nad ženama i djecom, specifične potrebe lokalnih žena, kao i obuke iz oblasti ljudskih prava, međunarodnog humanitarnog prava, rodno zasnovanog nasilja, kulture, tradicije, opasnosti, o potrebama lokalnog stanovništva i o trgovini ljudima), PA sprovodi interne obuke i seminare (postupanje sa ranjivim grupama, prevencija torture, protokol o postupanju u slučajevima nasilja u porodici, protokol o trgovini ljudima), dok je očigledna saradnja institucija i nevladinih organizacija, kao na primjeru MUP, MLJMP (obuke za pripadnike RAE populacije o posljedicama ugovorenih brakova, zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad djecom) ili pak međunarodnim edukativnim insitucijama za obuke o ljudskim pravima nasiljem u porodici i sl. kao što je saradnja MP, odnosno Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu sa AIRE Centrom iz Londona.

Indikatori koji se odnose na strateški cilj **integrisanje rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije** se većim dijelom ispunjavaju kroz implementiranje različitih vidova obuka, na svim nivoima posebno na nivou sistema bezbjednosti. Tako je, na primjer, 20 pripadnika komandnog sastava Vojske pohađalo obuku o zaštiti od diskriminacije po osnovu pola, a obuku o rodnoj ravnopravnosti, rodno zasnovanom nasilju, seksualnom nasilju i nasilju nad ženama 15 pripadnika VCG. Broj rodnih trenera je povećan sa šest na devet za godinu dana, što je ujedno predviđeno indikatorom uspjeha. Brojne su saradnje ostvarene i u ovoj oblasti, pa je tako, MLJMP u saradnji sa Zavodom za školstvo organizovao seminare na temu rodne ravnopravnosti kao instrumenta veće bezbjednosti u obrazovanju, a u saradnji sa OEBS radionice za novinare o rodnoj ravnopravnosti i sl. Kako bi se obezbijedio dovoljan nivo informisanosti MUP, Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima, u koordinaciji i saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama, je sproveo aktivnosti koje su imale za cilj informisanje šire javnosti o svim aspektima fenomena trgovina ljudima. U kontinuitetu se sprovodila kampanja "Zaustavimo trgovinu ljudima", koja podrazumijeva emitovanje TV spota "Stop trgovini ljudima", kojim se ujedno promoviše i nacionalna SOS antitrafiking linija. U okviru projekta koji Terres de Hommes realizuje u Crnoj Gori i zemljama regiona, izrađen je novi TV spot koji je distribuiran medijskim kućama na emitovanje, kojim se javnosti bližim čine informacije o oblicima eksploatacije kojima su žrtve trgovine ljudima izložene, sa posebnim osvrtom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece. MK je podržalo 15 projekata za medije koji treba da obuhvate multikulturalnost i kulturnu raznolikost, socijalni status lica sa invaliditetom, mlade, dijasporu. Na navedene načine, dobrim informisanjem i edukacijom, utiče se na indikator u okviru ovog cilja odnosno na prevenciju, sprječavanje, sankcionisanje rodno zasnovanog nasilja i nasilja nad ženama.

2. TABELARNI PRIKAZ AKTIVNOSTI

Strateški ciljevi:									
1. Povećanje učešća žena u odlučivanju i mirovnim procesima									
2. Zaštita žena i djevojaka u konfliktnim zonama									
3. Integrisanje rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije									
Operativni cilj 1: Osnažiti ulogu institucionalnih mehanizama za praćenje primjene i sprovođenje Akcionog plana za RSB 1325 i pratećih rezolucija – veza sa strateškim ciljem br.1									
Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Vremenski okvir	Status realizacije			Razlozi kašnjenja sprovođenja aktivnosti i novi rok za realizaciju	Osvrt na planirana i utrošena sredstva	Preporuka za naredni period sprovođenja
1.1.Osnažiti koordinirajuću ulogu Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija, usvojiti godišnji plan aktivnosti i uputstvo o izvještavanju. Ojačati ulogu Skupštine Crne Gore u promociji i primjeni AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. U aktivnosti na primjeni AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija uključiti lokalne samouprave i Zajednicu opština. Usvojiti godišnji plan aktivnosti na realizaciji AP za RSBUN 1325 i	-AP za sprovođenje RSBUN 1325 i pratećih rezolucija definisane aktivnosti na koordinaciji praćenja primjene AP od strane Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP, usvojen godišnji plan aktivnosti i uputstvo o izvještavanju; -AP za sprovođenje RSBUN 1325 i pratećih rezolucija definisana uloga i aktivnosti Skupštine Crne Gore u promociji i primjeni Akcionog plana za RSB 1325 i pratećih rezolucija; -AP za sprovođenje RSBUN 1325 i pratećih rezolucija definisana uloga ZO i lokalnih samouprava u sprovođenju AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija; -Usvojeni godišnji planovi aktivnosti na realizaciji AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija u institucijama zaduženim za njegovu primjenu. <u>Obrazloženje:</u> U septembru 2019. godine, Vlada je donijela AP sa Programom sprovođenja 2019-2020 kojim su definisane aktivnosti nosilaca. Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore kontinuirano sprovodi aktivnosti koje se odnose na primjenu RSBUN 1325. <u>MO/VCG:</u> Rješenjem ministra odbrane od	MO, MUP, NKBTLJ, MLJMP, MVP, MPR, MP, VCG, UP, ANB, UC, ZIKS, PA, UZK, ZO, uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. godina treći kvartal Usvojen AP za RSB i prateće rezolucije definisane aktivnosti Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP, Skupštine Crne Gore, i jedinica lokalnih samouprava				Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	U 2020. godini preduzeće se aktivnosti na definisanju aktivnosti u kojima lokalne samouprave i Zajednica opština mogu dati doprinos u implementaciji RSBUN 1325.	

pratećih rezolucija u institucijama zaduženim za njegovu primjenu.	4.12.2018. godine u svojstvu člana Radne grupe za izradu Nacrta AP za primjenu RSBUN 1325 – Žene, mir i bezbjednost imenovana je predstavница Zajednica opština; MO je, u februaru 2019. godine, donijelo godišnji Plan aktivnosti na implementaciji politike rodne ravnopravnosti i Rezolucije 1325 u MO i VCG. ANB: Akcionim planom u domenu primjene RSBUN 1325 i pratećih rezolucija, koji je usvojen u I kvartalu 2019. godine, definisane su konkretne aktivnosti i rokovi za njihovu za realizaciju. UC: Donesen AP koji se odnosi na aktivnosti ustanovljene Akcionim planom za primjenu RSBUN 1325 za period 2019-2020. UIKS: Donesen AP koji se odnosi na aktivnosti ustanovljene Akcionim planom za primjenu RSBUN 1325 za period 2019-2020. MUP/UP: Donjet je Plan aktivnosti za stvaranje uslova za povećanje broja žena u UP za period 2019-2020, koji predstavlja razvojni dokument za implementaciju rodne ravnopravnosti. MLJMP je nadležno za donošenje nacionalnog Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti, te stoga njime definišu brojne aktivnosti na većoj integraciji rodne ravnopravnosti i u svom državnom organu.							
1.2.Kontinuirano praćenje osposobljenosti kadrova, posebno „osoba od povjerenja“ koji rade na realizaciji aktivnosti utvrđenih AP za	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Sagledane aktivnosti na kojima su radile „osobe od povjerenja“ koje su prošle obuku, i ocijenjen doprinos koji su imale obuke na realizaciji aktivnosti utvrđenih AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija.	MO, MUP, VCG, UP, ANB, UC, ZIKS, PA uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija.	2019. godina treći kvartal Usvojen godišnji plan aktivnosti			MO/VCG: Aktivnost nije realizovana iz razloga što se čeka izmjena određenih propisa, kako	Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	MO/VCG: U 2020. godini, uložiće se dodatni naponi da se ova aktivnost realizuje. UC: U narednom periodu

RSBUN 1325 i pratećih rezolucija	Obrazloženje: MO/VCG: Godišnjim Planom aktivnosti na implementaciji politike rodne ravnopravnosti i Rezolucije 1325 u MO i VCG, predviđeno je imenovanje osoba od povjerenja, međutim razmatranje uvođenja ovog instituta je u toku. ANB: Obuke predviđene Akcionim planom su u kontinuitetu realizovane tokom izvještajne 2019. godine. UIKS: Kontinuirano se realizuju obuke „osoba od povjerenja“. U 2019.godini u saradnji sa Centrom za posredovanje Crne Gore, sprovedena je trodnevna obuka za 14 službenika/ca UIKS-a od strane licenciranih trenera Centra na temu:“Medijacija u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija“. MUP/UP U svim centrima i odjeljenjima bezbjednosti UP određene su “osobe od povjerenja”. Za njih je organizovana radionica sa ciljem njihovog profesionalnog osnaživanja i shvatanja njihove uloge u primjeni principa rodne ravnopravnosti u policiji. Obuke su organizovane od strane Uprave za kadrove, OEBS-a, DCAF-a i NVO “Help” (ukupno pet obuka sa sedam modula).						bi se uveo institut „osoba od povjerenja“. Po stvaranju uslova, aktivnost će biti realizovana.		organizovaće se edukacija „osoba od povjerenja“ kroz plan i program obuka koje sprovodi UzK.
1.3.Evidenciju po polu i rodno razvrstanu statistiku u sektoru bezbjednosti koristiti prilikom izveštavanja o realizaciji AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija od strane aktera koji rade na njihovoj primjeni.	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Rodno senzitivni statistički podaci korišćeni prilikom izveštavanja o primjeni AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija. Obrazloženje MO/VCG: Prilikom izveštavanja o implementaciji AP i drugih planskih dokumenta, kao i za potrebe drugih izveštavanja i analiza, u organizacionim jedinicama nadležnim za upravljanje ljudskim resursima, koriste se rodno senzitivni podaci. Ovome	MO, VCG, MUP, UP, ANB, UC, ZIKS, PA, MONSTAT uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija.	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti 2019. treći kvartal Usvojen prijedlog rodno senzitivnih statističkih pokazatelja u sektoru bezbjednosti.					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	U narednom periodu nastaviće se sa upotrebom rodno senzitivne statistike u svim procesima upravljanja.

	umnogome doprinose kadrovski sistemi koji su uspostavljeni u MO i VCG od kojih KIS sadrži samo podatke o državnim službenicima i namještenicima, a KAIS podatke i profesionalnim vojnim licima i civilnim licima u službi u VCG. U MO su trenutno zaposlene 94 žene, što predstavlja 52,22% od ukupnog broja zaposlenih. U VCG trenutno ima 197 žena što predstavlja procenat od 11,49%. Od tog broja 24 su oficirke ili 9,88%, 25 podoficirke ili 3,68%, 43 vojnkinje po ugovoru ili 7,8% i 105 je žena civilnih lica odnosno 43,75%. Trenutno se na vojnim akademijama obrazuje devet kadetkinja ili 26,47% od ukupnog broja kadeta. MO stipendira četiri studentkinje što predstavlja 44,44% od ukupnog broja stipendista. <u>ANB:</u> U organizacionoj jedinici nadležnoj za upravljanje ljudskim resursima u kontinuitetu se ažuriraju i izrađuju rodno statistički podaci. Zastupljenost žena tokom 2019. godine u ukupnom broju službenika Agencije je 39%, u rukovodnom kadru 37,5%, a u pohađanju edukativnih programa 39%. <u>UIKS:</u> U okviru KIS-a UIKS-a uspostavljena je statistička evidencija zaposlenih po polu. Zastupljenost žena tokom 2019. godine u ukupnom broju službenika UIKS je 21,25%. <u>UC:</u> U okviru KIS-a UC-a uspostavljena je statistička evidencija zaposlenih po polu. Zastupljenost žena tokom 2019. godine u odnosu na ukupan broj službenika je 33%. U UC zaposleno je 519 službenika, od čega 166 žena i 353 muškarca. <u>MUP:</u> U Službi za kadrovske i pravne poslove u kontinuitetu se kroz centralnu kadrovsku evidenciju ažuriraju i izrađuju rodno statistički podaci. Zastupljenost žena tokom 2019. godine u ukupnom broju								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	službenika MUP-a je 60%, a na pozicijama visoko rukovodnog kadra postavljene su četiri žene.								
1.4. Koordinirati i uskladiti AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija sa Akcionim planom za realizaciju strategije rodne ravnopravnosti i akcionim planovima u drugim oblastima relevantnim za rodnu ravnopravnost (npr. obrazovanje) kako bi se obezbijedila kompatibilnost strateških dokumenata i akcionih planova i osigurao sinergijski efekat. Održati sastanak sa akterima koji rade na primjeni akcionih planova u drugim oblastima i dogovoriti aktivnosti na realizaciji AP za primjenu RSBUN 1325 i pratećih rezolucija na kojima će se koordinirati aktivnosti i zajednički raditi na njihovom ostvarivanju	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su identifikovane aktivnosti u akcionim planovima u različitim oblastima značajnim za primjenu AP za 1325 i prateće rezolucije; -Održan sastanak sa akterima koji rade na primjeni akcionih planova u drugim oblastima i dogovorene aktivnosti na kojima će se koordinirati i zajednički raditi. Obrazloženje MO/VCG: MO sprovodeći Strategiju upravljanja ljudskim resursima, kroz implementaciju Akcionog plana, donosi godišnje niz pojedinačnih planova koji se odnose na procese upravljanja ljudskim resursima (obrazovanje, stipendiranje, usavršavanje, privlačenje kadrova za potrebe VCG i sl), koji sadrže komponente rodne ravnopravnosti. ANB/UIKS/UC: Navedene aktivnosti predviđene kroz realizaciju internih akcionih planova ovih organa za realizaciju aktivnosti AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija, za tekuću 2019 godinu. MUP: Sprovodeći Strategiju upravljanja ljudskim resursima, kroz usvojeni Akcioni plan za sprovođenje razvoja UP (2016-2020) između ostalog, definisani su i ciljevi i mjere koje se odnose na unapređenje u oblasti rodne politike, diverziteta i zaštiti od diskriminacije, s posebnim fokusom na osjetljive društvene grupe.	MO, VCG, MUP, UP, ANB, UC, ZIKS, MLJMP uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i prateće rezolucije	2019. drugi kvartal Usvojen godišnji plan aktivnosti i identifikovane aktivnosti u akcionim planovima u različitim oblastima značajnim za primjenu AP za 1325 i prateće rezolucije. 2019. treći kvartal održan sastanak sa akterima koji rade na primjeni akcionih planova u drugim oblastima				Iako nije održan sastanak, zbog kratkog vremenskog roka, određene zajedničke aktivnosti su se odvijale nesmetano.	Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Nastaviće se sa aktivnostima na uključivanju rodne komponente u sve procese. Već u I kvartalu 2020. godine održan sastanak Međuresorske RG na kojem su razmatrani i modaliteti saradnje. U 2020. godini, održati još jedan sastanak.
1.5. Osnovati ad hoc poslaničku grupu u Skupštini Crne Gore koja će pomagati u promociji RSBUN 1325 i primjeni AP	-Osnovana ad hoc poslanička grupa -Broj poslanika/ca u ovoj grupi		2019. godina drugi kvartal					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	

za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija.	<u>Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore:</u> Mjera nije realizovana.								
1.6.Međuresorska radna grupa za sprovođenje AP za primjenu RSBUN 1325 i pratećih rezolucija organizuje zajedničku radionicu za rukovodioce institucija kako bi se donijela odluka o procesu razvoja individualnih AP.	-Održana radionica; -Broj individualnih AP za primjenu RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. <u>Obrazloženje MO/VCG:</u> Nije realizovano, a u narednom periodu će se preduzeti aktivnosti u saradnji sa Upravom za kadrove ili drugim provajderima obuka.	Ministarstvo koje koordinira u saradnji sa ostalim nosiocima mjera	2019. godina treći kvartal				Aktivnost nije realizovana zbog kratkog vremenskog roka.	Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	U narednom periodu, a u saradnji sa organom uprave nadležnim za kadrove ili drugim institucijama, realizovati obuku. Razmotriti povezivanje sa aktivnošću br. 1.8.
1.7.Usvojiti godišnji plan aktivnosti na realizaciji AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija na nivou institucija koje to do sada nijesu učinile. Organizovanje sastanka Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija sa Zajednicom opština i definisanje aktivnosti lokalnih samouprava u aktivnosti na realizaciji AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. Uključivanje aktivnosti na primjeni AP za	-Broj usvojenih godišnjih planova na nivou institucija koje rade na realizaciji AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija; -Organizovan sastanak Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija sa ZO i definisane aktivnosti lokalnih samouprava; -Broj usvojenih akcionih planova na lokalnom nivou u koje su uključene i aktivnosti vezane za realizaciju AP RSB 1325 i pratećih rezolucija. <u>Obrazloženje MO/VCG/ANB/UC/UIKS/MUP/MLJMP:</u> Na godišnjem nivou donijeti su interni planovi za implementaciju politika rodne ravnopravnosti.	Ministarstava i drugi nosioci aktivnosti predviđeni u AP za praćenje sprovođenja RSBUN 1325 i pratećih rezolucija uz saradnju sa ZO i uključivanje lokalnih samouprava, i uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija	2019. treći kvartal Organizovan sastanak Usvojeni akcioni planovi na lokalnom nivou					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Nastaviće se sa donošenjem godišnjih akcionih planova na nivou svih institucija koje rade na primjeni RSBUN 1325-

RSBUN 1325 i pratećih rezolucija u Lokalne akcione planove za rodnu ravnopravnost.									
1.8.Obuka rukovodilaca i zaposlenih u svim institucijama koje rade na sprovođenju AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. Održati sastanak sa predstavnicima akademske zajednice u cilju podsticanja i intenziviranja uključivanja akademske zajednice u realizaciju AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija.	-Broj obuka; -Broj učesnika/ca koji su pohađali obuku iskazani kroz rodnu statistiku (apsolutno i procentualno); Održan sastanak Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija sa predstavnicima univerziteta i definisanje učešća akademske zajednice u realizaciju AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. <u>Obrazloženje</u> <u>UZZK:</u> U 2019. godini nije bilo obuka.	UZZK, u saradnji sa MLJMP i institucijama predviđenim za sprovođenje AP, ZLJPS, ZO, univerzitetima Crne Gore, NVO i uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP.	Kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. -2019. g. - treći kvartal - održana obuka 2019.g. - drugi kvartal - održan sastanak sa predstavnicima akademske zajednice.				Iz razloga što je riječ o veoma zahtjevnoj organizaciji obuke, u izvještajnom periodu predstavnici UZZK radili su na pripremi plana obuka.	Obuke nijesu realizovane te stoga nijesu utrošena sredstva.	U II kvartalu 2020. godine, planirana je realizacija jedne obuke na ovu temu.
Operativni cilj br. 2: Jačati rodnu perspektivu kroz učešće u međunarodnim aktivnostima na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija – veza sa strateškim ciljem br.1									
2.1. Integrisati rodnu perspektivu u međunarodne aktivnosti na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija u kojima učestvuje Crna Gora i u godišnje planove na nivou institucija i lokalnih samouprava uključiti međunarodne aktivnosti aktivnostima na primjeni RSBUN 1325 i pratećih rezolucija.	-Usvojen godišnji plan u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj međunarodnih aktivnosti koje imaju rodnu perspektivu a vezane su za primjenu AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija. <u>Obrazloženje</u> <u>MO/VCG:</u> Rodna perspektiva je integrisana u međunarodne aktivnosti u kojima učestvuje Crna Gora, kroz učešće žena profesionalnih vojnih lica u mirovnim misijama, u kojima je, u periodu od 2010. do 2019. godine, učestvovalo ukupno devet žena. Pored učešća u mirovnim misijama, majorica Vojske Crne Gore Sanja Pejović koja se nalazi na dužnosti zamjenice komandanta za rodne perspektive u NATO komandnoj	MO,MUP,UP, MVP, MLJMP, Međuresorska radna grupa za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija, Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, u saradnji sa ZO i jedinicama lokalne samouprave.	Kontinuirano a najmanje jednom godišnje. 2019. g. - drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. 2019.g. - drugi kvartal broj međunarodnih aktivnosti koje imaju rodnu perspektivu					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Nastaviće se sa učešćem međunarodnih aktivnosti koje imaju cilj razmatranje primjene RSBUN 1325.

	strukturi SHAPE redovno učestvuje na sastancima koji se odnose na primjenu RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. Godišnji planovi aktivnosti na postizanju rodne ravnopravnosti i primjeni RSBUN 1325 u MO i VCG predviđaju integrisanje rodne perspektive u međunarodne aktivnosti. <u>MVP:</u> Ambasadorka Crne Gore pri NATO, u izvještajnom periodu, redovno učestvuje na sastancima radnih tijela NATO koja se bave sprovođenjem RSBUN 1325. U 2019. godini, CG je donirala finansijska sredstva u iznosu od 10000,00 eura za Kancelariju specijalne predstavnice Generalnog sekretara NATO za pitanja rodne ravnopravnosti (isti iznos doniraće se i u 2020. godini). Na NATO sastanku kojem su prisustvovali i predstavnici MVP, a koji održan u novembru, usvojena je NATO politika za sprječavanje seksualnog iskorišćavanja (NATO Policy on combatting sexual exploitation and abuse), koja je podržana i na Samitu lidera u Londonu u decembru iste godine. Ova politika predstavlja politički dokument sa primarnim ciljem formiranja standarda po pitanju prevencije i odgovora na seksualno zlostavljanje i iskorišćavanje. Stalna predstavica Crne Gore pri UN redovno učestvuje u debatama Savjeta bezbjednosti, koje za temu imaju primjenu RSBUN 1325 i njoj pratećih rezolucija. Posebno se ističe učešće na otvorenoj debati - Žene, mir i bezbjednost, koja je realizovana sa ciljem osnaživanja posvećenosti zemalja na implementaciji RSBUN 1325 i u susret obilježavanja 20 godina od njenog usvajanja. Na ovoj konferenciji naglašena je posvećenost naše države u implementaciji politike rodne ravnopravnosti, u smislu integrisanja odredaba iz RSBUN 1325 u nacionalne politike, usvajanjem AP za primjenu								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	RSBUN 1325 (2019-2022) i Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017-2021. Istaknuta je puna implementacija glavnih ciljeva rezolucije kroz veće prisustvo žena u sektoru odbrane i bezbjednosti, kao i posvećenost adresiranju rodnih stereotipa u društvu kroz multisektorski pristup. <u>MUP/UP:</u> Predstavnicima MUP i UP participiraju u međunarodnim aktivnostima pod okriljem UN od 2009. godine u sastavu mirovne misije UN na Kipru. Od 2014. godine u cilju poštovanja principa rodne ravnopravnosti u sastavu misije zastupljena je i po jedna policijska službenica. U izvještajnom periodu, pripadnice UP nijesu učestvovala u pomenutoj misiji. U ovom pogledu posebno treba istaći intenzivnu saradnju sa predstavnicima Centra za integritet u Oslu kao i predstavnicima francuske policije sa kojima se realizuju aktivnosti, odnosno razmjenjuju najbolje prakse, u cilju unaprjeđenja stanja u oblasti rodne ravnopravnosti.								
2.2.Organizovati posjete, zajedničke sastanke i konferencije za subjekte bezbjednosti na međunarodnom nivou, razmjenjivati publikacije i rezultate istraživanja, obezbijediti medijsko praćenje ovih aktivnosti.	-Broj posjeta, zajedničkih sastanaka, konferencija i drugih vidova međunarodne aktivnosti; -Broj učesnika/ca iskazani kroz rodnu statistiku (apsolutno i procentualno); -Broj razmijenjenih publikacija; -Broj razmijenjenih rezultata istraživanja i sadržaj na koji su se istraživanja odnosila; -Broj medijskih izvještaja. <u>Obrazloženje</u> <u>MO/VCG:</u> MO kroz kontinuiranu saradnju na međunarodnom i regionalnom nivou, učešćem na konferencijama u organizaciji OEBS, SEDM, UNDP, SEESAC, razmjenjuje dobre prakse, informacije i podatke o položaju žena u Vojsci, koje	MO, MUP, UP, MLJMP, Međunarodne organizacije uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija, Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore.	2019. četvrti kvartal					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Nastaviće se sa realizacijom ovih i sličnih aktivnosti, i povećati broj učesnika.

obuhvataju zakonodavni okvir i politike, regrutovanje, napredovanje i zadržavanje žena, zastupljenost žena na komandnim dužnostima, kao i u procesima školovanja i usavršavanja. Tako su u okviru projekta sa UNDP/SEESAC u 2019. godini, organizovana četiri sastanka, dvije radionice i jedna obuka na kojima su pored predstavnika MO i VCG, učestvovali i predstavnici oružanih snaga zemalja Zapadnog Balkana. U 2019. godini, predstavnica MO koja se nalazi u Stalnom predstavništvu Crne Gore pri NATO, učestvovala je na godišnjoj konferenciji NATO Komiteta za rodne perspektive, kojom prilikom su predstavljene aktivnosti MO i VCG na implementaciji politike rodne ravnopravnosti. <u>MVP:</u> Učešće stalne predstavnice CG pri UN na otvorenoj debati na temu: „Žene u mirovnim misijama“, kojom prilikom su predstavljene aktivnosti i rezultati koje je naša država postigla po pitanju učešća žena u sistemu odbrane. Poseban akcenat stavljen je na strateška dokumenta (DPRO, Strategiju upravljanja ljudskim resursima i Smjernice za privlačenje i zadržavanje žena u VCG). Naglašeno je da će se shodno strateškim dokumentima intenzivnije preduzimati aktivnosti na povećanju broja žena na komandnim dužnostima i u mirovnim misijama. Tokom posljednje godine članstva u Izvršnom odboru UN žene, članovi Stalne misije ispratili su sva zasijedanja ovog tijela i pružili svoj doprinos implementaciji politike rodne ravnopravnosti. <u>MUP/UP:</u> - Koordinatorica za rodnu ravnopravnost MUP učestvovala je na konferenciji “Institucionalna integracija rodne ravnopravnosti u policijama zemalja								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

	regiona", Beograd, IV kvartal 2019; -U IV kvartalu održan je i sastanak predstavnika MUP i UP sa eksternom evaluatorom IPA projekta, na temu: "Podrška antidiskriminaciji i politikama rodne ravnopravnosti"; -Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima MUP-a je aktivno učestvovalo na pripremi i realizaciji međunarodne konferencije posvećene borbi protiv trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu. Ova konferencija, koja održana je u novembru, u Podgorici, rezultat je zajedničke saradnje Skupštine Crne Gore, MUP-a i Kancelarije specijalne predstavnice NATO za žene, mir i bezbjednost; -U novembru 2019. godine, ministar unutrašnjih poslova sa saradnicima, sastao se sa specijalnom predstavnicom Generalnog sekretara NATO za agendu Žene, mir i bezbjednost, Kler Hatčinson. Tema sastanka bile su aktivnosti koje MUP, tačnije Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima realizuje u sklopu implementacije AP za primjenu RSBUN 1325.								
Operativni cilj br.3: U obrazovne programe na svim nivoima integrisati rodnu perspektivu uključujući i aktivnosti na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija, posebno onih koje se odnose na rodne aspekte ljudske bezbjednosti i očuvanje mira u cilju integrisanja rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije. – veza sa strateškim ciljevima 2 i 3.									
3.1.Usvojiti godišnji plan za organizovanje obuka i istraživanja. Organizovati istraživanje rodne perspektive ljudske bezbjednosti u sadržaju nastavnih planova i programa uz učešće akademske zajednice. Organizovati posebne obuke	-Usvojen godišnji plan aktivnost u kome su predviđene ove aktivnosti; -Realizovano istraživanje sadržaja nastavnih planova i programa iz ugla rodne perspektive ljudske bezbjednosti; - Broj održanih edukacija; - Broj djece koja su prošla edukaciju; - Broj nastavnog kadra koji je prošao edukaciju; - Broj podijeljenog štampanog materijala; - Broj prigodnih filmova. Obrazloženje: MPR: Nacionalni savjet za obrazovanje je na sjednicama od 17.jula i 23. oktobra 2019.	MPR, MLJMP, Međuresorska radna grupa za praćenje sprovođenja AP u saradnji sa ZLJPS, ZO, univerzitetima Crne Gore, NVO i lokalnim samoupravama.	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. 2020. drugi kvartal. Realizovano istraživanje nastavnih planova i programa iz ugla rodne perspektive ljudske bezbjednosti uz učešće akademske zajednice. Kontinuirano, a najmanje jednom godišnje.				Zbog obimnog projekta i kratkog vremenskog roka, MPR je prethodno radilo na izradi Kataloga stručnog usavršavanja, a obuke će biti realizovane u školskoj 2019/2020 i	Obuke nijesu realizovane te stoga nijesu utrošena sredstva.	Obuke će se realizovati u narednom periodu.

(predavanja, radionice, prigodni filmovi, štampani materijal i dr.) u obrazovnim institucijama za učesnike obrazovnog procesa (nastavni kadar i učenici) o rodnim aspektima ljudske bezbjednosti, nenasilju i očuvanju mira.	godine usvojio Kataloge stručnog usavršavanja za 2019/2020 i 2020/2021. godinu u kojima su sadržani programi obuka sa temama iz ove oblasti. Obuke će biti organizovane u toku školske 2019/2020. i 2020/2021. godine.		2019. treći kvartal održane obuke 2020. drugi kvartal održane obuke			2020/2021.		
3.2.Usvojiti godišnji plan organizovanja obuka Organizovati obuku pripadnika/ca sektora bezbjednosti o RSBUN 1325 i pratećih rezolucija, sa akcentom na ljudska prava, bezbjednosne aspekte rodne ravnopravnosti, međunarodno humanitarno pravo, rodno uslovljeno nasilje, seksualno nasilje, trgovinu ljudima.	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj održanih obuka; -Broj učesnika/ca obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno). <u>Obrazloženje</u> <u>MO/VCG:</u> Obuke o različitim temama iz oblasti rodne ravnopravnosti su uključene u godišnje programe obuke VCG. Možemo identifikovati tri vrste obuka, u ovom domenu, i to: obuke u svim jedinicama, obuke prije upućivanja u misije i obuke u okviru različitih kurseva. Prve dvije vrste obuke pokrivaju sljedeće teme: NATO stratešku direktivu 40-1, AP za implementaciju R 1325, integraciju rodniha pitanja u vojne operacije, diskriminaciju i rodno zasnovano nasilje. Teme u vezi zaštite žena u konfliktnim područjima i operacijama podrške miru, specifičnim potrebama lokalnih žena i zaštiti žena i djevojaka su uključene u obuke prije upućivanja u misije. Opšte teme o rodnoj ravnopravnosti uključene su u osnovne oficirske, podoficirske i vojničke kurseve, kao i tokom obuka vojnika na dobrovoljnom služenju vojnog roka. U 2019. godini, ukupno 352 lica u službi u VCG, prošlo je obuke na pomenute	MO, MUP, NKBLJT, MLJMP, VCG, UP, ANB, UC, PA, Privatne škole za obuku zaštitara, u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore i NVO uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti Kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. 2019. treći kvartal održana obuka 2020. drugi kvartal održane obuke				<u>MO/VCG:</u> 200€ <u>MUP/Odjelje nje za borbu protiv trgovine ljudima:</u> 500 €	Nastaviće se sa sprovođenjem ovih obuka za pripadnike/ce sektora bezbjednosti, i intenziviraće se saradnja između institucija bezbjednosti u organizovanju ovih obuka.

	teme od čega 25 oficira, 72 podoficira, 193 vojnika po ugovoru, 58 vojnika na dobrovoljnom služenju vojnog roka i 4 civilna lica. Takođe, oko 50 pripadnika/ca MO i VCG u sklopu regionalnog projekta sa UNDP SEESAC u 2019. godini uzelo je učešće na ukupno 10 radionica/seminara ili obuka. <u>MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima:</u> Tokom 2019. godine u saradnji MO i MUP/Odjeljenja za borbu trgovine ljudima održana su dva predavanja pripadnicima/ama VCG koji se upućuju u mirovne misije vezano za prevenciju i borbu protiv trgovine ljudima (16. januara i 31. jula). Predavanje je pohađalo 66 pripadnika VCG, od kojih je 64 bilo muškog, a dvije ženskog pola. Shodno usvojenom godišnjem Planu obuka, realizovane su obuke iz oblasti rodne ravnopravnosti, međunarodnog humanitarnog prava, rodno uslovljenog nasilja, seksualnog nasilja i trgovine ljudima (ovaj plan usvojen je i za 2020. godinu). <u>ANB:</u> Učešće službenika/ca Agencije na: -Radionici/obuci za osobu od povjerenja, u saradnji sa UP; -Međunarodnoj konferenciji žena u sektoru bezbjednosti, u organizaciji UP; -Okruglom stolu „Inicijativa za osnaživanje žena – edukacijom za rodnu ravnopravnost, u organizaciji NVO Vision of Women iz Podgorice; -Okruglom stolu u organizaciji NVO CEDEM na temu „Inicijativa za osnaživanje žena u sektoru bezbjednosti“. Na završnoj diskusiji prezentacija predstavnice Agencije kao paneliste. Takođe, u saradnji sa predsjednicom Odbora za rodnu ravnopravnost u Skupštini Crne Gore, Nadom Drobnjak, realizovana je obuka za sve pripadnike/ce Agencije u sjedištu i po								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	terenu, u domenu primjene realizacije RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. PA: U periodu od 17.5. do 6.12.2019. godine Policijska akademija organizovala je niz seminara i obuka za pripadnike/ce MUP i UP. Tako je u maju mjesecu održan seminar na temu: „Rodna ravnopravnost“ na kojem je učestvovalo ukupno 15 službenika/ca od čega 10 muškaraca (66,66%) i pet žena (33,33%); U istom mjesecu održan je i seminar na temu: „Postupanje sa ranjivim grupama“ za 10 službenika/ca MUP/UP, od čega osam muškaraca ili 80% i dvije žene ili 20%), kao i seminar „Prevencija torture“, za 15 službenika/ca MUP/UP, od čega 14 muškaraca (93,33%) i jedna žena (6,66%); U junu je održan seminar na temu: „Protokol o postupanju u slučajevima nasilja u porodici“ za devet službenika/ca MUP/UP od čega šest muškaraca (66,66%) i tri žene (33,33%); -u novembru je održan seminar na temu: „Transnacionalni organizovani kriminal, Protokol o trgovini ljudskim bićima“ za devet službenika/ca MUP/UP od čega sedam muškaraca (77,77%) i dvije žene (22,22%); -u decembru je održan seminar na temu: „Postupanje sa ranjivim grupama“ za 20 službenika/ca MUP/UP od čega 19 muškaraca (95%) i dvije žene (5%) UC: U 2019. godini, u saradnji sa UzK, prema usvojenom Godišnjem planu organizovanja obuka, realizovane obuke na temu rodne ravnopravnosti i ljudskih prava.								
3.3.Usvojiti godišnji plan organizovanja obuka. Organizovati obuke pripadnika/ca	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj održanih obuka; -Broj učesnika/ca obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno).	MO,MUP,NKBLJT, MLJMP, VCG, UP, PA u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore i NVO uz	2019. usvojen godišnji plan aktivnosti. Kontinuirano a najmanje jednom					Iako je AP predviđeno, realizacija ove aktivnosti nije zahtijeva izdvajanje	U narednom periodu, nastaviće se sa obukama.

mirovnih i humanitarnih misija na teme: žene u ratnim i poratnim situacijama i u operacijama podrške miru, nasilje nad ženama i djecom, specifične potrebe lokalnih žena	Obrazloženje MO/VCG: Sva profesionalna vojna lica, u okviru priprema za upućivanje u mirovnu misiju, prolaze obuku „Žene u ratnim i poratnim situacijama i u operacijama podrške miru, protiv nasilja nad ženama i djecom, specifične potrebe lokalnih žena“, kao i obuke iz oblasti ljudskih prava, međunarodnog humanitarnog prava, rodno zasnovanog nasilja, kulture, tradicije, opasnosti, o potrebama lokalnog stanovništva i o trgovini ljudima (66 učesnika od čega 64 muškog pola i dvoje ženskog pola). MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima: Tokom gore pomenute obuke koja je sprovedena za pripadnike/ce VCG, posebno je ukazano na vulnerabilnost žena i djevojčica u konfliktnim i postkonfliktnim područjima, u odnosu na razne pojavne oblike trgovine ljudskim bićima. U izvještajnom periodu, a shodno godišnjem Planu, kontinuirano su realizovane obuke koje se odnose na teme nasilja nad ženama. PA: Obuke se organizuju u skladu sa potrebama MUP/UP.	koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	godišnje. 2019. treći kvartal održana obuka 2020. drugi kvartal održane obuke					budžetskih sredstava,	
3.4. Usvojiti godišnji plan za organizovanje obuka „osoba od povjerenja“. Organizovati obuke „osoba od povjerenja“	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj održanih obuka; -Broj „osoba od povjerenja“ koje su prošle obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno). Obrazloženje MO/VCG: Uzimajući u obzir da se uvođenje osoba od povjerenja i dalje razmatra, ova aktivnost nije mogla biti realizovana. ANB: Plan organizovanja obuka „osobe od	MO, MUP, MLJMP, VCG, UP, PA, ANB, UC, ZIKS, u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore i NVO, i uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. drugi kvartal usvajanje godišnjeg plana aktivnosti Kontinuirano, a najmanje jednom godišnje 2019. treći kvartal održana obuka 2020. drugi kvartal održane obuke				Razlog djelimične realizacije je taj što postoje institucije koje još uvijek nijesu uvele institut osoba od povjerenja i što nije ostvarena saradnja sa univerziteti-	Iako je AP predviđeno, realizacija ove aktivnosti nije zahtijeva izdvajanje budžetskih sredstava,	Institucije koje nemaju osobe od povjerenja da preduzmu aktivnosti na njihovom određivanju.

	povjerenja“ je inkorporiran u Akcionom planu ANB za realizaciju aktivnosti AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija. Obuka „osobe od povjerenja“ realizovana je u saradnji sa UP. PA: Obuke su planirane za 2020. godinu. UIKS: UIKS će u narednom periodu nastojati da omogući edukaciju osoba od povjerenja, i to kroz plan i program obuka koje sprovodi UzK. UC: Uprava carina će u narednom periodu nastojati da omogući edukaciju „osoba od povjerenja“ i to kroz plan i program obuka koje sprovodi UzK.. MUP: Ova obuka predviđena je Planom obuka od 2018. godine, i do sada je realizovano šest obuka za ukupno 87 službenika/ca.						ma CG.		
3.5. Usvojiti godišnji plan za organizovanje obuka. Organizovati edukacije o RSB 1325 i pratećim rezolucijama u okviru pripreme za odlazak na mandat u diplomatsko-konzularnu mrežu	-Usvojen godišnji plan u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj održanih obuka; -Broj osoba koje su prošle obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno). Obrazloženje MO: Aktivnost nije realizovana. MVP: Organizuje se program priprema pred odlazak na mandat u diplomatsko konzularna predstavništva (DKP), u okviru kojeg se pružaju relevantne informacije o agendi Žene, mir i bezbjednost. U izvještajnom periodu realizovan je program priprema za ukupno 23 službenika/ce MVP (15 službenica i 8 službenika). MUP: U toku 2019. godine realizovana je jedna obuka.	MVP, MOD, MUP, MLJMP u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, NVO uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. drugi kvartal usvajanje godišnjeg plana aktivnosti Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje 2019. treći kvartal održana obuka 2020. drugi kvartal održane obuke				U plan pripreme za upućivanje nije bila uključena obuka o RSBUN 1325.	Iako je AP predviđeno, realizacija ove aktivnosti nije zahtijeva izdvajanje budžetskih sredstava,	MO: U narednom periodu uvrstiti obuku o RSBUN 1325 za lica koja se upućuju u vojno diplomatske misije. MUP: U 2020. godini je takođe planirana ova obuka.
3.6. Sačiniti godišnji plan za	-Usvojen godišnji plan u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj održanih obuka;	MP, Centar za edukaciju nosilaca pravosudne	Prvi kvartal 2019. usvajanje godišnjeg					Utrošeno: 2000€	MP: MP će tokom 2020. godine u

organizovanje obuka Organizovati obuku o RSBUN 1325 i pratećim rezolucijama za zaposlene u pravosuđu	-Broj osoba koje su prošle obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno). Obrazloženje MP: U organizaciji Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu tokom 2019, sprovedene su dvije relevantne obuke: a) 10. i 11. jun, u Podgorici, u saradnji sa AIRE Centrom iz Londona, organizovana je obuka na temu: „Zaštita od nasilja u porodici, sa akcentom na Istanbulsku konvenciju“. Obuku je pohađao ukupno 31 učesnik, od čega 11 sudija iz Crne Gore, četiri iz Republike Srbije, jedan iz Bosne i Hercegovine, kao i sedam tužilaca iz Crne Gore, i po jedan tužilac iz Bosne i Hercegovine i Republike Srbije i šest sudijskih savjetnika iz Crne Gore. b) 7. novembar, u Podgorici, u okviru realizacije Programa za kontinuiranu obuku za sudije i državne tužioce za 2019. godinu, sproveden je jednodnevni seminar na temu: „Član 14 Evropske konvencije o ljudskim pravima – zabrana diskriminacije“. Seminar je pohađalo devet sudija, šest državnih tužilaca i osam savjetnika.	funkcije, u saradnji sa MLJMP, ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, NVO i međunarodnim organizacijama uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija	plana aktivnosti. Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. 2019. treći kvartal održana obuka 2020. drugi kvartal održane obuke						saradnji sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu organizovati obuku na temu RSBUN 1325.
3.7. Usvojiti godišnji plan za organizovanje obuka Organizovati obuke pripadnika/ca RAE populacije o posljedicama ranih ugovorenih brakova (nedozvoljenih brakova)	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj održanih obuka; -Broj osoba koje su prošle obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno). Obrazloženje MZ: Organizovane su tri radionice, od čega dvije u Beranama i jedna u Podgorici. Radionice su organizovane na primarnom nivou zdravstvene zaštite, u saradnji sa nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom RAE populacije. Ukupan broj lica koje su pohađale ove obuke jeste 73, od čega su 62 bile ženskog, a devet muškog pola.	MUP, NKBLJT, MLJMP,MPR, MZ, UP u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, lokalnim samoupravama, NVO i međunarodnim organizacijama uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019.g. - drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje 2019. treći kvartal održana obuka 2020. drugi kvartal održane obuke.					MZ: Utrošeno: 2.000€ MUP/Odjelje nje za borbu protiv trgovine ljudima: Utrošeno: 2 695€	MZ: Nastaviti aktivnosti sa radionicama, okruglim stolovima i eventualnim obukama, zavisno od iskazanih potreba kako zdravstvenog sistema tako i RAE populacije. MUP: Nastaviti sa obukama u saradnji sa NVO. MPR:

	MLJMP: U organizaciji MLJMP realizovane su edukacije/kampanje za roditelje, djecu romske i egipćanske populacije, kao i NVO aktiviste/kinje, službenike/ice državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad djecom i dječijih ugovorenih/prisilnih brakova među romskom populacijom. Edukacije su sprovedene u: Ulcinju i Baru – 25.7. u Beranama, 25.9. u Bijelom Polju, 1.10. u Pljevljima, 15.10. u Podgorici, 18.10. u Herceg Novom, 19.10. u Tivtu i Kotoru 23.10. u Budvi, 30.10. u Cetinju i 2.10. u Nikšiću. Edukacijama i kampanjama obuhvaćeno 350 lica od čega 200 žena. MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima: Učešće u prethodno navedenim aktivnostima, u organizaciji MLJMP, u kojima su predavači bili i predstavnici Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima. U toku 2019. godine realizovano je i pet obuka u saradnji sa NVO sektorom, predmetna obuka je planirana i za 2020. godinu. MPR: Nacionalni savjet za obrazovanje na sjednicama od 17. jula i 23. oktobra 2019. godine je usvojio Kataloge stručnog usavršavanja za 2019/2020. i 2020/2021. godinu, u kojima se nalaze program obuke: <i>Obrazovni sistem u prevenciji trgovine djecom, sklapanja nedozvoljenih brakova i ekonomske eksploatacije djece.</i>								Obuke će se realizovati u narednom periodu.
Operativni cilj br.4: Uvesti rodno balansiranu zastupljenost u aktivnostima sistema bezbjednosti – veza sa strateškim ciljem 1.									
4.1. Usvojiti godišnji plan organizovanja kampanja. Organizovati i voditi kampanje za promovisanje i povećanje zastupljenosti žena	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj organizovanih kampanja; -Broj podijeljenog štampanog materijala; -Broj medijskih izvještaja. Obrazloženje MO/VCG: MO donosi godišnje planove promotivnih	MO, MUP, MLJMP, VCG, UP, UC u saradnji sa ZLJSP, univerzitetima Crne Gore, NVO i medijima uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za	Drugi kvartal 2019. usvajanje godišnjeg plana aktivnosti.					Budžetska sredstva za ovu namjenu.	Nastavak sa kampanjama, u narednom periodu.
			Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. 2019. treći kvartal						

na mjestima odlučivanja u sistemu bezbjednosti i značaju integrisanja rodne perspektive u institucijama sistema bezbjednosti.	aktivnosti na privlačenju kadrova za potrebe VCG, kojima se posebno naglašava pružanje mogućnosti ženama za učestvovanje u projektima Ministarstva, obrazovanje na inostranim vojnim akademijama, stipendiranje, prijem u službu. Tako, sprovodeći planirane promotivne aktivnosti kroz posjete srednjim školama (u 2019. godini posjećeno je 40 škola), realizacijom projekta „Građanski sat“ (posjećene 22 opštine), kao i organizovanjem vojnog sajma na trgovima devet crnogorskih opština kontinuirano je, između ostalog, promovisana i rodna ravnopravnost u VCG kroz pozitivne primjere (oficirke Vojske angažovane u gotovo svim aktivnostima). Skoro sve aktivnosti su medijski praćene. UC: U narednom periodu nastojaće se da se promoviše zastupljenost žena na mjestima u kojima se odlučuje u sistemu bezbjednosti. MUP/UP: U svim crnogorskim gradovima prije poziva na upis za PA, organizuju se tribine u srednjim školama, sa posebnim osvrtom na žensku populaciju.	praćenje sprovođenja AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija	organizovana kampanja 2020. drugi kvartal Organizovana kampanja						
4.2. Usvojiti godišnje planove za ostvarivanje rodne ravnopravnosti u institucijama koje djeluju u sektoru bezbjednosti	Broj institucija u kojima su usvojeni godišnji planovi aktivnosti na realizaciji 1325 i pratećih rezolucija. Obrazloženje MO/VCG, ANB, UIKS, UC, MUP/UP, donijeli planove aktivnosti koje na implementaciji politike rodne ravnopravnosti i RSBUN 1325.	MO, MUP, VCG, Uprava policije, ANB, MLJMP, UC, ZIKS uz koordinaciju od Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za primjenu RSBUN 1325 i pratećih rezolucija	2019. usvojen godišnji plan aktivnosti					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Nastaviće se sa usvajanjem godišnjih planova za realizaciju RSBUN 1325.
4.3. Uvesti posebne mjere u cilju povećanja broja žena na rukovodećim	Propisane posebne mjere za povećanje broja žena na rukovodećim mjestima u sistemu bezbjednosti u odgovarajućim aktima u institucijama koje djeluju u sektoru bezbjednosti.	MO, MUP, VCG, UP, ANB	2019. treći kvartal. Usvojene posebne mjere za povećanje broja žena na rukovodećim mjestima u sistemu					Budžetska sredstva za zapošljavanje /raspoređivanje kadra.	MO/VCG U narednom periodu vršiće se promovisanje pozicija u Vojsci, kao i obrazovanja

mjestima u sistemu bezbjednosti.	Obrazloženje MO/VCG: Kontinuirano se pružaju i promovišu jednake mogućnosti za usavršavanje na prestižnim institucijama u zemlji i inostranstvu (shodno propisanim kriterijumima tih institucija), što doprinosi sticanju potrebnih znanja i vještina koje predstavljaju uslov za profesionalni razvoj, raspoređivanje na komandne i rukovodne dužnosti u VCG, što se tiče i žena. Metodologije sprovođenja oglasa za prijem u službu, obrazovanje i stipendiranje propisuju i kriterijum u slučaju da dva kandidata različitog pola imaju isti broj bodova, prednost će imati žene. Postavljenje na pozicije odlučivanja i komandne dužnosti jednako je za žene i muškarce (Zakon o VCG). Trenutno se u VCG na komandnim dužnostima nalazi 11 žena. U MO je trenutno 16 žena na rukovodnim pozicijama od čega su dvije žene iz kategorije visoko rukovodnog kadra i 14 žena iz kategorije ekspertsko-rukovodnog kadra. ANB: Kroz određeni set aktivnosti u upravljanju ljudskim resursima u kontinuitetu se postižu rezultati u domenu profilisanja žena na rukovodećim pozicijama, čemu je glavni pokazatelj da je taj procenat u 2006. bio 3,2% dok je u 2019. godini 37,5%. MUP/UP: Donijet je Plan aktivnosti za stvaranje uslova za povećanje broja žena u UP za period 2019-2020.		bezbjednosti						i usavršavanja sa posebnim osvrtom na privlačenje žena. Nakon obrazovanja pružaju se mogućnosti zauzimanja komandnih pozicija.
4.5. Formirati konsultativne grupe za žene u sistemu bezbjednosti.	-Formirana konsultativna grupa; -Broj žena iz sistema bezbjednosti koje su radile sa konsultativnom grupom. Obrazloženje MO/VCG: Nije realizovano.	MO, MUP u saradnji sa institucijama predviđenim za sprovođenje i nadgledanje AP za RSB 1325 i prateće rezolucije uz koordinaciju	2019. treći kvartal formirana konsultativna grupa za žene u sistemu bezbjednosti				Uzimajući u obzir da je u izvještajnom periodu došlo do određenih kadrovskih promjena u nadležnim	Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	U narednom periodu, sagledaće se mogućnosti za formiranje Organizovati sastanak najkasnije u III kvartalu 2020.

		Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i prateće rezolucije					institucijama, aktivnost nije realizovana u 2019. godini.		godine, kako bi se razmotrile mogućnosti i eventualno dogovorili dalji koraci za realizaciju ove aktivnosti.
Operativni cilj br. 5: Povećati zastupljenost žena u aktivnostima i procesima donošenja odluka u sektoru bezbjednosti i izgradnje mira – veza sa strateškim ciljevima 1 i 2									
5.1. Povećati broj žena diplomatkinja na pozicijama ambasadorki, generalnih konzulica, stalnih predstavnica u ambasadama i stalnim misijama Crne Gore pri međunarodnim organizacijama.	Povećan broj žena visokih diplomatkinja u odnosu na broj muškaraca (izražen u apsolutnim ciframa i procentualno) u odnosu na bazni podatak iz prethodnog perioda. Obrazloženje MO/VCG: Na poziciji savjetnika/ca za odbranu u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO u Briselu, Kraljevina Belgija, trenutno je troje prestavnika MO, od čega dvije žene ili 67% i jedan muškarac ili 33%. MVP: Na poziciji ambasadora/generalnog konzula u ambasadama/generalnim konzulatima/misijama Crne Gore u 2019. je raspoređeno osam žena: šest ambasadorki, jedna šefica misije i jedna generalna konzulica. Nije bilo promjena u odnosu na 2018. godinu. Na istim pozicijama je raspoređeno 27 muškaraca: 20 ambasadora, 4 šefa misije i 3 generalna konzula.	MVP, MO, MUP	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. 2020 četvrti kvartal Povećan broj žena diplomatkinja u odnosu na broj muškaraca (izražen u apsolutnim ciframa i procentualno) u odnosu na bazni podatak iz prethodnog perioda.					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	
5.2. Povećati broj žena koje učestvuju u mirovnim i humanitarnim misijama u kojima učestvuje Crna Gora.	Povećan broj žena u sastavu vojnog kontingenta i sastavu policijske misije odnosu na broj muškaraca (izražen u apsolutnim ciframa i procentualno) u odnosu na bazni podatak iz prethodnog perioda. Obrazloženje MO/VCG: Kontinuirano se ulažu naponi na povećanju broja žena koje učestvuju u mirovnim misijama, što je rezultiralo povećanjem interesovanja žena u 2019, naročito za XII kontingent misije Resolute Support gdje se prijavilo njih	MO, MUP, VCG, UP	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. 2020. četvrti kvartal Povećan broj žena u sastavu vojnog kontingenta i u sastavu policijske misije					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	MO: Nastaviće se sa promovisanjem učešća žena u misijama, kako bi se pripadnice VCG ohrabrile da se prijavljuju, u što većem broju.

	14. Trenutno se četiri žene nalaze na obukama za učešće u misijama. Do sada je u mirovnim misijama učešće uzelo devet pripadnica VCG. U 2019. godini predstavnica MO određena je za učešće u međunarodnoj misiji KFOR-a, u Republici Kosovo. MUP/UP: U 2019. godini, pripadnice UP, nijesu učestvovala u mirovnim misijama.								
5.3. Kroz kampanje i medije promovisati aktivnosti žena koje su učestvovala u mirovnim misijama	-Broj medijskih nastupa žena koje su učestvovala u mirovnim misijama -Broj aktivnosti na promovisanju aktivnosti žena u mirovnim misijama Obrazloženje MO/VCG: Na posebnom linku MO „Žene u Vojsci“, kontinuirano se promovišu aktivnosti u vezi rodne ravnopravnosti. Kroz časopis „Partner“, informativni bilten MO i VCG, promovišu se aktivnosti i rad žena profesionalnih vojnih lica u VCG, kao i o njihovo učešće u mirovnim misijama. Značajan dio promocije žena koje su učestvovala u mirovnim misijama sprovodilo se i kroz druge projekte koje je ovo ministarstvo organizovalo prvenstveno kroz posjete opštinama, kao i gostovanje u medijima. Poseban dio promocije žena koje su učestvovala u mirovnim misijama realizovao se i preko društvenih mreža. Tako je u 2019. godini 12 naslova i izjava bilo posvećeno ženama koje su učestvovala u mirovnim misijama. Poseban naglasak prilikom promocije vojnog poziva u srednjim školama, opštinama i drugim projektima MO stavljen je na promociji učešća žena u misijama.	MO, MUP, VCG, UP, MLJMP u saradnji sa medijima i uz koordinaciju od strane Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i prateće rezolucije	2019. četvrti kvartal Realizovane promotivne aktivnosti u toku 2019. 2020. četvrti kvartal Realizovane promotivne aktivnosti u toku 2020.					Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Nastaviće se sa medijskom promocijom učešća žena u mirovnim misijama.
5.4. Podstaci i unaprijediti regionalnu saradnju na primjeni RSBUN 1325 i pratećih rezolucija.	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj organizovanih regionalnih susreta, -okruglih stolova, konferencija i sastanaka; -Broj medijskih izvještaja.	MVP, MO, MUP, VCG, UP, MLJMP, ZLJPS, odbor za bezbjednost i Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. Kontinuirano a najmanje jednom godišnje.					Planirano: 0€ Sredstva iz projekta	MO: Nastavak učešća u II fazi regionalnog projekta sa UNDP/SEESAC.

	<u>Obrazloženje</u> <u>MO/VCG:</u> U okviru druge faze projekta: „Jačanje regionalne saradnje u uključivanju rodne perspektive u reformi sektora bezbjednosti na Zapadnom Balkanu“, u 2019. godini, realizovane su sljedeće aktivnosti: -u februaru 2019. godine, u Budvi je održan X Regionalni sastanak mehanizama za rodnu ravnopravnost; -u aprilu 2019. godine, u Podgorici je održan sastanak na temu: „Mapiranje najboljih praksi, konkretnih primjera, kao i nedostataka i izazova u uključivanju rodne perspektive u politike i prakse ministarstava i oružanih snaga na Zapadnom Balkanu“; -u junu 2019. godine realizovana je „Regionalna radionica u vezi sa borbom protiv rodno zasnovane diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja“; - u julu 2019. godine, održan je IV regionalni sastanak mreže trenera za rodnu ravnopravnost u ministarstvima odbrane i oružanim snagama – prisustvovala tri rodna trenera iz Vojske Crne Gore; -u novembru 2019. godine, u Skoplju je održan XI Regionalni sastanak mehanizama za rodnu ravnopravnost; -u novembru 2019. godine, u Sarajevu je održana regionalna radionica za kreiranje rodno odgovornih politika zasnovanih na podacima za ljudske resurse ministarstava odbrane; -u novembru 2019. godine, u Podgorici, održana je obuka za psihologe, rodne trenere i predstavnike Direktorata za ljudske resurse. <u>MVP:</u> U 2019. godini, specijalna predstavnik Generalnog sekretara NATO za agendu – Žene, mir i bezbjednost, Kler Hatčinson, prisustvovala je otvaranju dvodnevne svjetske konferencije žena u sektoru	Gore uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSBUN 1325 i pratećih rezolucija	2019. četvrti kvartal Regionalna saradnja aktivnosti u toku 2019. 2020. četvrti kvartal Regionalna saradnja u toku 2020.						
--	--	---	---	--	--	--	--	--	--

	bezbjednosti, koja je održana u Budvi. Imenovana je učestvovala i na XII Ljetnjoj školi za mlade diplomate „Gavro Vuković“, u svojstvu paneliste, kao i na konferenciji o borbi protiv trgovine ljudima, koja je održana u Podgorici. Njena posjeta uključivala je i bilateralne susrete sa predstavnicima MVP, MO, MUP i Skupštine Crne Gore. <u>Odbor za rodnu ravnopravnost:</u> Odbor je, u novembru, u saradnji sa MUP i Generalnim sekretarijatom NATO za žene, mir i bezbjednost, organizovao međunarodnu konferenciju „Borba protiv trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“, koja je održana u Podgorici. Cilj ove konferencije bio je da se pruži osnova za reviziju NATO politike za borbu protiv trgovine ljudima, kao i potporu zemljama da se bave ovim globalnim izazovom. XI sjednica Ženskog parlamenta bila je posvećena razmatranju ostvarivanja prava žena u zemljama regiona, sa akcentom na borbu protiv trgovine ljudima u svijetlu zaključaka usvojenih na pomenutoj konferenciji. <u>MUP:</u> Priprema i učešće na međunarodnoj konferenciji „Borba protiv trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“. Sastanak ministra unutrašnjih poslova sa specijalnom predstavnicom Generalnog sekretara NATO za agendu – Žene, mir i bezbjednost, Kler Hatčinson (implementacija RSBUN, informisana o skloništima za žrtve trgovine ljudima).								
Operativni cilj br. 6: Podizati nivo svijesti o rodno zasnovanoj diskriminaciji, rodno zasnovanom nasilju i nasilju nad ženama i uspostaviti djelotvornu preventivnu zaštitu žena i djevojaka od rodno zasnovane diskriminacije, rodno zasnovanog nasilja i nasilja nad ženama – veza sa strateškim ciljem 3									
6.1. Kroz edukaciju, kampanje i medije podizati nivo svijesti o rodno zasnovanom nasilju i nasilju nad ženama kao društvenom problemu kroz	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj obuka, seminara, radionica, treninga i dr; -Broj učesnika/ca; -Broj kampanja; -Broj emisija ili naslova u medijima.	MLJMP, MO,MUP, VCG, UP, ANB, UC, ZIKS, MK, ZO i lokalne samouprave, u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, NVO i	2019. drugi kvartal usvajanje godišnjeg plana aktivnosti. Kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. 2019. treći i četvrti					<u>MLJMP:</u> Utrošeno: 4424€	<u>MK:</u> Konkretno izdvojiti i posebno finansirati kampanje koje se tiču rodno zasnovanog nasilja i nasilja

organizovanje obuka, vođenje kampanja, medijsko praćenje	<u>Obrazloženje</u> <u>MO/VCG:</u> Na osnovu godišnjeg Plana obuka za održana je obuka na temu „Zaštita od diskriminacije po osnovu pola“ namijenjena komandnom sastavu Generalštaba i jedinica Vojske. Obuci je prisustvovalo 20 lica. U decembru 2019. godine, u Budvi je realizovana obuka na temu: „Rodna ravnopravnost i rodno zasnovano nasilje, seksualno nasilje i nasilje nad ženama“ za ukupno 15 lica. <u>ANB:</u> Kroz proces realizacije svih obuka koje su pohađali službenici/e Agencije postignuta je svrha podizanja nivoa svijesti o rodno zasnovanom nasilju nad ženama, uz intenciju daljeg nastavka tokom obuka u 2020. godini. <u>MK:</u> U cilju realizacije programskih sadržaja od javnog interesa koji se odnose na sve sfere društva, raspisuje se redovni godišnji konkurs za sufinansiranje programskih sadržaja u lokalnim štampanim i neprofitnim štampanim medijima. Putem ovog konkursa podržano je 15 projekata, i to 13 u lokalnim štampanim i dva u neprofitnim štampanim medijima. Teme koje obrađuju ovi mediji su između ostalih: multikulturalnost i kulturna raznolikost, socijalni status lica sa invaliditetom, mladi, dijaspora. <u>MLJMP:</u> U organizaciji MLJMP i Zavoda za školstvo, održana su dva jednodnevna seminara na temu: <i>“Poštovanje rodne ravnopravnosti kao instrumenta veće bezbjednosti u obrazovanju”</i>, za ukupno 70 nastavnika/ica građanskog vaspitanja (1. oktobar/29. novembar). U saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, u decembru je, kroz projekat: „Jačanje mehanizama za rodnu ravnopravnost na lokalnom nivou“, organizovana	medijima uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija.	kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2019. 2020. prvi i drugi kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2020.						nad ženama. <u>MLJMP:</u> U 2020. godini nastaviti edukaciju roditelja i djece, romskih i egipćanskih aktivista/kinja, službenika/ca državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici, nasilju nad ženama i maloljetničkim prisilnim brakovima među romskom populacijom. Realizovati najmanje pet obuka, edukovati 150 lica.
---	---	---	---	--	--	--	--	--	---

	dvodnevna radionica za zaposlene u medijima na temu rodne ravnopravnosti za osam novinara/ki. U okviru projekta IPA 2014 "Podrška antidiskriminacionim i politikama rodne ravnopravnosti", koji MLJMP realizuje u saradnji sa Kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori i Društvom profesionalnih novinara/ki, a uz finansijsku podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, u septembru i oktobru, održane su dvije dvodnevne radionice za ukupno 30 učesnika/ca. U decembru 2019. godine održan panel i prezentacija istraživanja koje je realizovano kroz pomenuti projekat, na temu: „Položaj novinarki u crnogorskim medijima“. UIKS i UC: U narednom periodu će nastojati da u saradnji sa Upravom za kadrove organizuju veći broj seminara i radionica u cilju podizanja nivoa svijesti o nasilju nad ženama kao društvenom problemu. MUP: Obuke se realizuju kontinuirano od 2018. godine, samostalno kao i u saradnji sa međunarodnim partnerima i NVO sektorom, te je do danas realizovano 11 obuka za 180 službenika/ca.								
6.2. Usvojiti pravilnik o prevenciji i zaštiti od seksualnog uznemiravanja/standardne operative procedure	-Broj usvojenih pravilnika/ standardnih operativnih procedura. Obrazloženje MO/VCG: U okviru regionalnog projekta sa UNDP SEESAC započete su aktivnosti na izradi regionalnog Priručnika za prevenciju i zaštitu od seksualnog uznemiravanja. ANB/UIKS: Poštovanje principa rodne ravnopravnosti i zabrani diskriminacije po bilo kom, pa i seksualnom osnovu, prepoznato je kroz odredbe etičkih kodeksa ovih organa. UC: Poštovanje principa rodne ravnopravnosti i zabrani diskriminacije	MO, MUP, VCG, UP, ANB, UC, ZIKS.	2019. treći kvartal usvojeni pravilnici				MO/VCG: U izvještajnom periodu započeto je pripremanje ovog priručnika. Rok za izradu Priručnika je jun 2020. godine.	Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Uzimajući u obzir da se većina institucija oslanja na Etički kodeks i zakonske odredbe, potrebno je u narednom periodu, zavisno od uslova i izazova sa kojima se nadležne institucije suočavaju, razmotriti izradu internih priručnika za sve institucije sistema

	po bilo kom, pa i seksualnom osnovu, prepoznato je kroz odredbe Etičkog kodeksa carinskih službenika/ca i namještenika/ca. MUP: Oslanjaju se na zakonske odredbe.							bezbjednosti.
6.3. U sadržaj obuka lica koja učestvuju u mirovnim misijama uključiti: rodno zasnovanu diskriminaciju; rodno zasnovano nasilje; nasilje nad ženama.	U sadržaj obuka uključeni moduli: rodno zasnovana diskriminacija, rodno zasnovano nasilje i nasilje nad ženama. Obrazloženje MO/VCG: U sadržaj obuka lica koja se pripremaju za upućivanje u mirovne misije uključene su i teme koje se odnose na rodno zasnovanu diskriminaciju, rodno zasnovano nasilje i nasilje nad ženama. MUP/UP: U planovima Direkcije za obuke predviđeno je pet obuka koje prate ovu problematiku za sve službenike/ce MUP/UP u periodu od 2018-2020. godine	MO, MUP, VCG, UP u saradnji sa univerzitetima CG, MLJMP, ZLJPS i NVO uz Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. drugi kvartal				Iako je AP predviđeno izdvajanje budžetskih sredstava, uvrštavanje modula u obukama, nije zahtijevalo isto.	Nastaviće se sa realizacijom obuka koje uključuju navedene module.
Operativni cilj br.7: Podizanje nivoa svijesti šire javnosti o problemu trgovine ljudima i uspostaviti djelotvornu preventivnu zaštitu žena i djevojaka od trgovine ljudima. – veza sa strateškim ciljem 3.								
7.1. Kroz obuke, kampanje i medijsko praćenje podizati nivo svijesti javnosti o pojavnim oblicima trgovine ljudima, sa posebnim osvrtnom na prosjačenje, rane ugovorene brakove (nedozvoljeni brakovi) i radnu eksploataciju. Organizovati obuke, kampanje, medijsko praćenje	- Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; - Broj obuka; - Broj učesnika/ca; - Broj kampanja; - Broj emisija, ili napisa u medijima. Obrazloženje VDT: U 2019. godini održano je 11 seminara na temu: „Trgovina ljudima“ na kojima je učestvovalo osam državnih tužilaca iz viših državnih tužilaštava. MK: Petina iznosa planiranog za programske sadržaje koji su sprovedeni u cilju podizanja nivoa svijesti javnosti o pojavnim oblicima trgovine ljudima, sa posebnim osvrtnom na prosjačenje, rane ugovorene brakove (nedozvoljeni brakovi) i radnu eksploataciju je utrošena na sadržaje koji se odnose na	MUP,NKBLJT, MLJMP, UP, MK, VDT, ZO u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, NVO, međunarodnim organizacijama i medijima, uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. Kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. 2019. treći i četvrti kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2019. 2020. prvi i drugi kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2020.				MK: Konkurs 3.000€ za štampane sadržaje Konkurs za najbolji prilog - 1.300€ (nagrada u iznosu dvije prosječne plate i organizovanje svečanosti) Spot-3.950€. MLJMP: Utrošeno: 12,779.44€ Ljetnji kamp: 7.614.05€	Nastaviće se sa obukama, kampanjama i medijskim praćenjem radi podizanja nivoa svijesti javnosti o definisanim pitanjima. MLJMP: Tokom 2020. godine edukovati predstavnike institucija koji bi mogli ostvariti kontakt sa žrtvama trgovine ljudima, o metodama identifikacije i upućivanja žrtava

	Rome i manjine - promocije - promotivna napretka i prikazivanje ključnih pitanja inkluzije. NKBTLL: MUP, odnosno Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima, u skladu sa obavezama koje proističu iz strateških dokumenata je, tokom izvještajnog perioda, u koordinaciji i saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama, sprovelo aktivnosti koje su imale za cilj informisanje šire javnosti o svim aspektima fenomena trgovina ljudima. U kontinuitetu se sprovodila kampanja "Zaustavimo trgovinu ljudima", koja podrazumijeva emitovanje TV spota "Stop trgovini ljudima", kojim se ujedno promovirše i nacionalna SOS antitrafiking linija (11 66 66). U namjeri da se ukaže na neke od oblika ispoljavanja ove pojave poput: seksualne, radne eksploatacije, prisilnog prosjačenja, sklapanja nedozvoljenih brakova, tokom januara realizovan je TV spot koji su zajednički izradili MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima i MK i kojim se promovirše SOS putem kojeg svi zainteresovani građani 24h, besplatno, pozivom sa svih mreža u Crnoj Gori, mogu dobiti sve potrebne informacije u vezi sa problemom trgovine ljudima kao i službama za pomoć. U okviru projekta koji Terres de Hommes realizuje u Crnoj Gori i zemljama regiona, izrađen je novi TV spot koji je distribuiran medijskim kućama na emitovanje, kojim se javnosti bližim čine informacije o oblicima eksploatacije kojima su žrtve trgovine ljudima izložene, sa posebnim osvrtom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece. Takođe, podizanju nivoa svijesti opšte javnosti o ovom problemu će značajno doprinijeti realizacija šest projekata NVO u oblasti društvene brige o djeci i mladima po osnovu javnog konkursa „Sprovođenje kampanje za smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima“, a za							Zimski kamp: 5.162.39€	trgovine ljudima (edukovati najmanje 150 predstavnika institucija).
--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------------	--

	čiju realizaciju je sredstva obezbijedio MUP. Predstavници Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima su takođe održali dva predavanja polaznicima/cama Škole demokratske pismenosti (oko 15 polaznika/ca). MLJMP: - Broj obuka: 14; broj učesnika/ca: 350 (200 Ž); broj kampanja: 14. U organizaciji Odjeljenja za unaprjeđenje i zaštitu prava Roma i Egipćana (MLJMP) realizovane su edukacije/kampanje za roditelje, djecu romske i egipćanske populacije, kao i NVO aktiviste/kinje, službenike/ce državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad djecom i dječijih ugovorenih/prisilnih brakova među romskom populacijom u Ulcinju, Baru, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Podgorici, Herceg Novom, Tivtu, Kotoru, Budvi, Cetinju i Nikšiću. Tokom kampanja redovno se dijele informativni flajeri mještanima romskih naselja koji, pored ostalog, sadrže brojeve svih nadležnih službi kojima se mogu obratiti u slučaju potrebe. Flajeri se štampaju na crnogorskom, albanskom i romskom jeziku. Realizacija zimskih i ljetnjih kampova za najbolje učenike/ce romske i egipćanske populacije VII, VIII i IX razreda, u sklopu kojih se održavaju radionice o štetnim posljedicama dječijih ugovorenih brakova i prosjačenja. U izvještajnom periodu 48 učenika učestvovalo na ovim aktivnostima (24 na zimovanju – 11m i 13ž gdje su obuhvaćeni učenici iz gradova Podgorica, Nikšić, Herceg Novi i Tivat; 24 na ljetovanju gdje su obuhvaćeni učenici iz gradova: Berane, Podgorica, Nikšić i Bijelo Polje– 18m i 6ž. MUP: U planovima Direktorata za strateško razvojne poslove odnosno Direkcije za obuke, predviđene su tri obuke koje prate ovu problematiku za sve								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	službenike/ce MUP/UP za period 2018-2020. godine.								
7.2. Kroz redovne obuke podizati stručne kapacitete predstavnika institucija o pojavnim oblicima trgovine ljudima, sa posebnim osvrtom na pojave sklapanja nedozvoljenih brakova, prosjačenja i radne eksploatacije	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj aktivnosti; -Broj učesnika/ca; -Broj kampanja; -Broj emisija, ili napisa u medijima. <u>Obrazloženje</u> <u>VDT:</u> Rukovoditeljka Operativnog tima za borbu protiv trgovine ljudima održala je više sastanaka sa predstavnicima Američke ambasade, OEBS-a i delegacije EU u vezi sa ovom temom. Takođe, članovi Operativnog tima za borbu protiv trgovine ljudima učestvovali su na seminarima i regionalnim sastancima, organizovane su studijske posjete San Diegu – California i Beču, a jedan predstavnik Višeg državnog tužilaštva u Podgorici učestvovao je u radnoj grupi za izradu indikatora za praćenje i evaluaciju politika za suzbijanje trgovine ljudima. <u>MK:</u> U cilju jačanja stručnih kapaciteta svih ciljnih grupa na polju borbe protiv svih oblika trgovine ljudima/djecom kroz proaktivnu identifikaciju, kvalitetnu zaštitu žrtava i gonjenje izvršilaca, MK u saradnji sa Odjeljenjem za borbu protiv trgovine ljudima godišnje organizuje radni sastanak sa novinarima (obuku) o izvještavanju u slučajevima trgovine ljudima. Obuku je pohađalo 20 novinara. <u>MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima:</u> U planovima Direkcije za obuke predviđene su tri obuke koje prate ovu problematiku za sve službenike/e MUP-UP za period 2018-2020. godine. Pored navedenog, ova direkcija je izradila i Program upravljanja ljudskim resursima za rukovodioce u UP, kojim se obrađuju predmetne teme (realizacija programa počinje u II kvartalu 2020. godine).	MUP, NKBTLJ, MLJMP, UP, MK,VDT, ZO u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, međunarodnim organizacijama, NVO, i medijima uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP.	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. 2019. treći i četvrti kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2019. 2020. prvi i drugi kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2020.					<u>MK:</u> Obuke 300€ <u>MLJMP:</u> Utrošeno: 3,552.42€	Nastaviće se sa redovnim obukama radi podizanja stručnih kapaciteta predstavnika institucija o pojavnim oblicima trgovine ljudima sa posebnim osvrtom na definisana područja.

	U izvještajnom periodu, predstavnici Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima učestvovali su u realizaciji 26 obuka, na kojima je, između ostalog, bilo riječi i o temama sklapanja nedozvoljenih brakova, prosjačenja i radne eksploatacije. Ukupan broj lica koja su pohađala ove obuke jeste 399. U saradnji sa drugim institucijama Odjeljenje je sproveo niz aktivnosti s ciljem informisanja šire javnosti o svim aspektima fenomena trgovine ljudima. U cilju jačanja stručnih kapaciteta predstavnika nadležnih organa u ovoj oblasti, MUP je obezbijedio sredstva za realizaciju tri projekta sa NVO u dijelu zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava, po osnovu javnog konkursa „Za senzibilizaciju i jačanje stručnih vještina predstavnika organa za sprovođenje zakona u odnosu na identifikaciju i upućivanje žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima“. MLJMP: Broja obuka:2, broj učesnika: 55(36ž) Odjeljenje za unapređenje i zaštitu prava Roma i Egipćana (MLJMP), shodno obavezama koje proizilaze iz Akcionog plana za sprovođenje „Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2016-2020“, organizovalo je seminar na temu: “Zabrana dječijih ugovorenih brakova, nasilja u porodici i borba protiv trgovine ljudima“. Održane su dvije edukacije na ovu temu 17-18.9, u Tivtu i 24-25.10, u Bijelom Polju. Seminar je bio namijenjen zaposlenima u državnim institucijama, odnosno javnopravnim organima i opštinskim organizacijama, koje djeluju na teritorijama opština: Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budva, Rožaje, Berane, Petnjica, Pljevlja i Bijelo Polje, a čiji referati podrazumijevaju i rad sa pripadnicima/ama romske i egipćanske populacije. Edukaciju su vodili predstavnici MLJMP i Odjeljenja za borbu								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	protiv trgovine ljudima. Ukupan broj prisutnih 55 (36 žena). Cilj ovih edukacija bio je da se učesnici navedenih relevantnih institucija upoznaju sa običajima i kulturnom praksom koja se odvija u ovoj zajednici, da bliže upoznaju kako romska i egipćanska zajednica vide ugovorene, dječije i prisilne brakove, nasilje u porodici i borbu protiv trgovine ljudima, kao i da razumiju koji zakonodavni okvir mogu koristiti i mjere koje bi trebalo preduzeti u takvim situacijama. Kontinuirano se sprovodi edukacija zaposlenih u nadležnim institucijama o ranoj identifikaciji dječijih ugovorenih brakova, nasilja u porodici i borbe protiv trgovine ljudima. MPR: U skladu sa Strategijom za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2016-2020, i u cilju podizanja kvaliteta rada sa učenicima i njihove integracije, u partnerstvu sa MLJMP, službenici/e Direktorata za obrazovanje pripadnika/ca manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica MPR, posjetili su škole u opštinama u kojima se bilježi značajan broj školske djece RAE populacije: Podgorica, Nikšić, Berane, Rožaje, Bijelo Polje, Tivat, Herceg Novi, Bar, Ulcinj, Kotor, Cetinje, Pljevlja. Tom prilikom, razgovarali su sa djecom, njihovim roditeljima i nastavnim osobljem, prevashodno o prevenciji fenomena dječijih ugovorenih brakova i ranog napuštanja škole, važnosti obrazovanja. Aktivnosti su održane tokom novembra i decembra, 2019. godine.								
7.3. Kroz organizovanje različitih vidova edukacije, kampanja i kroz medijske sadržaje raditi na podizanju	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj obuka, seminara, radionica; -Broj učesnika/ca; -Broj kampanja; -Broj emisija, ili napisa u medijima.	MLJMP, MUP, NKBTLJ, MPR, UP, MK, VDT u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, NVO, međunarodnim	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom					Budžetska sredstva izdvojena za ovu namjenu. MLJMP: Troškovi	Nastaviće se sa realizacijom aktivnosti.

nivoa svijesti djece iz grupa sa posebnim rizikom (djeca iz RE populacije i bez roditeljskog staranja) o štetnim posljedicama prosjačenja i sklapanja nedozvoljenog braka.	<u>Obrazloženje</u> <u>VDT:</u> U 2020. godini planirana je izrada Brošure koju će izdati Operativni tim za borbu protiv trgovine ljudima u cilju podizanja nivoa svijesti šire javnosti o problemu trgovine ljudima. <u>MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima:</u> Sprovođenje kampanje „Zaustavimo trgovinu ljudima" emitovanjem TV spota kojim se promoviše nacionalna SOS antitrafiking linija. Kreiran je i novi TV spot koji je distribuiran medijskim kućama, a koji javnosti približava oblike eksploatacije kojima su žrtve trgovine ljudima izložene, sa fokusom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece (obrazloženje u aktivnosti 7.1). <u>MK:</u> Raspisivanje konkursa za sufinansiranje programskih sadržaja u lokalnim i neprofitnim štampanim medijima, na teme multikulturalnosti, kulturne raznolikosti, socijalnog statusa lica sa invaliditetom, mladih i dijaspora (u 2019. g. podržano 15 projekata, 13 u lokalnim i dva u neprofitnim štampanim medijima). <u>MLJMP:</u> Broj edukacija:14, broj učesnika: 350 (200Ž),broj kampanja: 14. Organizacija i realizacija edukacija/kampanja za različite subjekte o zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad djecom i dječijih ugovorenih/prisilnih brakova među romskom širom Crne Gore uz dijeljenje promo materijala (obrazloženje u aktivnosti 7.1). <u>MUP/UP:</u> Predstavnici MUP i UP održali su sastanke sa predstavnicima OEBS-a i drugih crnogorskih institucija, kojom prilikom je prezentovan projekat "Sprječavanje ranih prisilnih brakova među ranjivim grupama". Podijeljena je i publikacija na navedenu temu, čiji je	organizacijama i medijima uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i prateće rezolucije	godišnje. 2019. treći i četvrti kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2019. 2020. prvi i drugi kvartal Obuke, kampanje, medijsko praćenje u toku 2020.					prikazani u sklopu aktivnosti br.6.1.	
---	--	---	--	--	--	--	--	--	--

	autor službenik UP. MPR: U saradnji sa MLJMP, posjete školama u 12 crnogorskih optšina (obrazloženje u aktivnosti br.7.2).								
Operativni cilj br.8: Unaprijediti saradnju na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija. – veza sa strateškim ciljem 2									
8.1. Saradnja, razmjena i predstavljanje rezultata i iskustava na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija na nacionalnom nivou kroz učešće na zajedničkim sastancima i konferencijama na državnom, regionalnom i međunarodnom nivou.	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj zajednički realizovanih aktivnosti i projekata; -Broj učesnika/ca (broj žena u odnosu na broj muškaraca izražen u apsolutnom broju i procentualno. Obrazloženje MO/VCG: Učešće na Godišnjoj konferenciji NATO Komiteta za rodne perspektive (obrazloženje u aktivnosti br. 2.2). Na regionalnom nivou, u sklopu projekta sa UNDP/SEESAC, organizuju se kontinuirani sastanci i konferencije sa mehanizmima za rodnu ravnopravnost ministarstava odbrane i oružanih snaga zemalja Zapadnog Balkana na kojima se razmjenjuju informacije o onome što je postignuto, na čemu se trenutno radi i o planiranim aktivnostima. Odbor za rodnu ravnopravnost: Vestminsterska fondacija za demokratiju, u saradnji sa Odborom za rodnu ravnopravnost i Odborom za ljudska prava i slobode organizovala je regionalnu parlamentarnu konferenciju na temu „Osnazivanje regionalne saradnje i nadzora zakonodavstva u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti na Zapadnom Balkanu“, koja je održana 4. oktobra 2019. godine na Cetinju. UIKS: U narednom periodu će biti preduzete mjere na saradnji, razmjeni i predstavljanju rezultata i iskustava na primjeni RSBUN 1325 i pratećih rezolucija na nacionalnom nivou kroz učešće na zajedničkim sastancima i konferencijama na državnom,	MLJMP, MO, MUP, VCG,UP, US, ZIKS, u saradnji sa univerzitetima Crne Gore i NVO i uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija.	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plana aktivnosti. Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje 2019. treći kvartal jedna aktivnost 2020 prvi kvartal jedna aktivnost					Budžetska sredstva izdvojena za ovu namjenu.	Nastaviće se i u narednom periodu saradnja na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, radi predstavljanja rezultata i iskustava na primjeni RSBUN 1325.

	regionalnom i međunarodnom nivou. MUP: Učešće na konferencijama, sastancima (obrazloženje u aktivnosti br. 2.2).								
8.2. Saradnja, razmjena iskustava i zajednička realizacija aktivnosti i projekata na državnom, međunarodnom i regionalnom nivou na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija.	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; -Broj zajednički realizovanih projekata; -Broj uključenih korisnika/ca. Obrazloženje MO/VCG: MO i VCG u sklopu regionalnog projekta sa UNDP SEESAC sprovodi niz malih projekata, dok se saradnja na regionalnom nivou ogleda u redovnom održavanju sastanaka mehanizama za rodnu ravnopravnost u oružanim snagama zemalja Zapadnog Balkana. Bilateralni sastanci i konsultacije koje se realizuju u oblasti ljudskih resursa obuhvataju i pitanja rodne ravnopravnosti. ANB: Shodno usvojenom Akcionom planu za 2019. godinu, predstavnici su učestvovali na okruglim stolovima, seminarima i na taj način razmjenjivali iskustava sa drugim državnim organima, NVO, Učestvovali su i na radionici međunarodnog karaktera. Predstavica Agencije je u saradnji sa NVO CEDEM bila nosilac Panela na temu „Inicijativa za osnaživanje žena – edukacijom za rodnu ravnopravnost“. MVP: Imenovana je nacionalna kontakt osoba za agendu Žene, mir i bezbjednost. Realizuje se učešće na sastancima Mreže kontakt osoba za agendu Žene, mir i bezbjednost. Odbor za rodnu ravnopravnost: Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak, održala je sastanak sa specijalnom predstavnicom Generalnog sekretara NATO-a za žene, mir i bezbjednost Kler Hatčinson. Tema sastanka bila je regionalna saradnja na	MLJMP, MO, MUP, MVP, VCG, UP, ANB, UC, ZIKS, Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore u saradnji sa univerzitetima Crne Gore i NVO uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje 2019. treći kvartal jedna aktivnost 2020 prvi kvartal jedna aktivnost					Budžetska sredstva izdvojena za ovu namjenu.	Nastaviće se saradnja i razmjena iskustava, kao i zajednička realizacija aktivnosti i projekata na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou na primjeni RSBUN 1325.

	polju rodne ravnopravnosti s posebnim osvrtom na primjenu AP i borbi protiv trgovine ljudima sa fokusom na žene i djecu. Predsjednica Odbora učestvovala je i na svjetskoj konferenciji žena u sektoru bezbjednosti, koja je održana u Budvi. Na ovoj konferenciji posebno je istaknut uspjeh na podizanju nivoa rodne ravnopravnosti u sektoru bezbjednosti u CG. Takođe, kao članica Delegacije Crne Gore, učestvovala je na Regionalnom sastanku Peking *25, Ekonomske komisije za Evropu (UNECE), održanom 29. i 30. novembra 2019. u Ženevi. Cilj sastanka bio je razmatranje sprovođenja Pekinške deklaracije i Platforme za akciju, kao i zaključaka sa 23. Specijalne sesije Generalne Skupštine, te napretka ostvarenog po pitanju postizanja rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena predviđenih Agendom 2030. Predsjednica Odbora, na drugom sastanku Upravljačkog odbora Mreže odbora za rodnu ravnopravnost Zapadnog Balkana (HUGEN), održanom 18. novembra 2019. godine, određena je za predsjedavajuću Odbora HUGEN Mreže. UC I UKS: U narednom periodu će biti preduzete mjere u cilju saradnje, razmjene i predstavljanja rezultata i iskustava na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija na nacionalnom nivou kroz učešće na zajedničkim sastancima i konferencijama na državnom, regionalnom i međunarodnom nivou. MUP: Obrazloženje u aktivnosti 8.1.								
8.3. Kroz organizovanje različitih vidova edukacije, kampanja i kroz medijske sadržaje raditi na podizanju nivoa svijesti o konceptu humane	- Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; - Broj obuka, seminara, radionica; - Broj učesnika/ca (broj žena u odnosu na broj muškaraca izražen u apsolutnom broju i procentualno); - Broj projekata realizovanih na lokalnom nivou; - Broj kampanja;	MO, MUP, MLJMP, MPR, VCG, UP, ZO u saradnji sa ZLJPS, univerzitetima Crne Gore, NVO i medijima uz koordinaciju Međuresorske radne grupe za	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje.					Budžetska sredstva izdvojena za ovu namjenu.	Nastaviće se sa organizovanjem edukacija, kampanja i plasiranjem medijskih sadržaja kako bi se radilo na podizanju nivoa

bezbjednosti, RSB 1325 i pratećih rezolucija na lokalnom nivou (u javnim ustanovama, mjesnim zajednicama, srednjim školama, na fakultetima).	- Broj emisija, ili napisa u medijima. Obrazloženje MO/VCG: U sklopu sprovođenja promotivnih aktivnosti na privlačenju kadrova za potrebe Vojske i promocije mogućnosti za obrazovanje i stipendiranje, posjećuje srednje škole, fakultete i organizuje predavanja na kojima se, između ostalog, pominju i bitna područja iz RSBUN 1325, odnosno značaj uključivanja žena u sistem odbrane. U 2019. godini, kroz održavanje dana otvorenih vrata Vojske Crne Gore, kao i povodom obilježavanja Dana Vojske Crne Gore i posjetu školskom brodu „Jadran“ i objektima i jedinicama Vojske Crne Gore, djeca iz vrtića, učenici osnovnih i srednjih škola i studenti sa privatnih i državnih fakulteta iz svih gradova Crne Gore, su se upoznali sa organizacijom, radom i aktivnostima MO i VCG i dobili korisne informacije o vojnom pozivu. Ukupan broj učesnika – 260. Takođe, pripadnici/e VCG koji su učestvovali u mirovnim i humanitarnim misijama predstavili su svoja iskustva u srednjim školama, sa posebnim naglaskom na humanu dimenziju i značaju vojne profesije za državu i društvo u cjelini. MUP/UP: Tribine u crnogorskim srednjim školama; Dani otvorenih vrata, kada uniformisani službenici/e mlađoj populaciji praktično prezentuju policijski posao.	praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	2019. četvrti kvartal jedna aktivnost 2020. drugi kvartal 2020 jedna aktivnost										svijesti o RSBUN na lokalnom nivou.
8.4. Kroz organizovanje različitih vidova edukacije, kampanja i kroz medijske sadržaje raditi na podizanju nivoa svijesti javnosti na lokalnom nivou o	- Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; - Broj aktivnosti; - Broj učesnika/ca (broj žena u odnosu na broj muškaraca izražen u apsolutnom broju i procentualno); - Broj kampanja; - Broj emisija, nastupa u medijima ili napisa u medijima.	MO, MUP, MLJMP, VCG, UP, ZO u saradnji sa univerzitetima Crne Gore, NVO i medijima uz koordinaciju od strane Međuresorske radne grupe za	2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. Ostale aktivnosti kontinuirano, a najmanje jednom godišnje. 2019. četvrti kvartal									Budžetska sredstva izdvojena za ovu namjenu.	Nastaviće se sa promocijom radi podizanja nivoa svijesti javnosti na lokalnom nivou o mogućnostima školovanja i zapošljavanja u sektoru bezbjednosti.

moogućnostima školovanja i zapošljavanja u sektoru bezbjednosti.	Obrazloženje MO/VCG: Realizovan je projekat „Građanski sat", kojom prilikom su posjećene ukupno 22 crnogorske opštine gdje je promovisana mogućnost zapošljavanja i obrazovanja za potrebe VCG. Takođe, predstavnici MO i VCG su gostovali na lokalnim i nacionalnim medijima, govoreći o mogućnostima obrazovanja, stipendiranja i prijema u službu u VCG. Pored navedenog, MO je organizovalo i sajmove po opštinskim trgovima, pa je tokom godine posjećeno devet opština, kojom prilikom je bio obezbijeden i pult posvećen ženama u VCG. Sve aktivnosti su medijski propraćene. MUP/UP: - Tribine u crnogorskim srednjim školama prije raspisivanja oglasa na PA; - Dani otvorenih vrata.	praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija	jedna aktivnost 2020. treći kvartal jedna aktivnost						
Operativni cilj br.9: Unapređenje efikasnosti praćenja realizacije AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija – veza sa strateškim ciljevima 1, 2 i 3									
9.1. Međuresorska radna grupa za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija dva puta godišnje izvještava o sprovođenju AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija Vladu Crne Gore i Odbor za bezbjednost i Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore. Objavljivanje izvještaja na oficijelnim sajtovima Vlade i ministarstava koja su angažovana u sprovođenju	- Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome su predviđene ove aktivnosti; - Podnijeti polugodišnji izvještaji; - Broj prisutnih na sjednicama (broj žena u odnosu na broj muškaraca u apsolutnim ciframa i procentualno); - Objavljeni izvještaji na oficijelnim sajtovima Vlade i ministarstava koja su angažovana u sprovođenju aktivnosti utvrđenih AP za realizaciju 1325 i pratećih rezolucija. Obrazloženje MO/VCG AP donesen 5. septembra 2019. godine od strane Vlade Crne Gore. Odbor za rodnu ravnopravnost: Odbor je na 37 sjednici održanoj 2. oktobra 2019. razmotrio i podržao AP (2019-2020) sa Programom sprovođenja 2019-2020. Članovi/ice Odbora su tokom rasprave izrazili uvjerenje da će sa MO sarađivati u realizaciji pojedinih aktivnosti utvrđenih planom.	Međuresorska radna grupa za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija, Vlada Crne Gore Odbor za bezbjednost i odbranu i Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore	- 2019. drugi kvartal usvojen godišnji plan aktivnosti. - 2019. treći kvartal usvojen polugodišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti predviđenih AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija u Vladi Crne Gore i na sjednicama Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore. Izvještaj objavljen na oficijelnom sajtu. - 2020. drugi kvartal usvojen polugodišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti predviđenih AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija u Vladi Crne Gore i na sjednicama Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za			Razlozi za djelimičnu realizaciju su neusklađenost između perioda donošenja AP i navedenih perioda u indikatorima uspjeha. Uredbom nije planirano polugodišnje izvještavanje, kao ni Metodologijom	Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	Kako je AP usvojen u III kvartalu 2019. godine, prva dva indikatora nije bilo moguće realizovati. Nakon podnošenja godišnjeg izvještaja o realizaciji Programa AP, nastaviće se sa redovnim praćenjem realizacije planiranih aktivnosti, do kraja tekuće godine, kada će izraditi dvogodišnji, odnosno finalni	

aktivnosti utvrđenih AP za realizaciju 1325 i pratećih rezolucija	Kako je u toku izrada Godišnjeg izvještaja (2019), posmatračemo ovu aktivnost kao djelimično realizovanu.		rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore. Izvještaj objavljen na oficijelnom sajtu.					izvještaj o realizaciji Programa.
9.2. Međuresorska radna grupa za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija jednom godišnje izvještava Vladu Crne Gore i Odbor za bezbjednost i Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore o sprovođenju AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija.	-Usvojen godišnji plan aktivnosti u kome je predviđena ova aktivnosti; -Usvojen godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti predviđenih AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija; -Objavljeni izvještaji na oficijalnim sajtovima Vlade i ministarstava koja su angažovana u sprovođenju aktivnosti utvrđenih AP za realizaciju 1325 i pratećih rezolucija. Obrazloženje MO/Međuresorska radna grupa Pripremljen Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Programa sprovođenja 2019-2020, za 2019. godinu.	Vlada Crne Gore, Međuresorska radna grupa za praćenje sprovođenja AP za RSB 1325 i pratećih rezolucija, Odbor za bezbjednost i Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore	2019. četvrti kvartal usvojen godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti predviđenih AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija, u Vladi Crne Gore i na sjednicama Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore. Izvještaj objavljen na oficijelnom sajtu. -2020. četvrti kvartal usvojen završni izvještaj o realizaciji aktivnosti predviđenih AP za primjenu RSB 1325 i pratećih rezolucija (period 2019 i 2010) usvajanje izvještaja u Vladi Crne Gore i u Odboru za bezbjednost i odbranu i Odboru za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore. Izvještaj objavljen na oficijelnom sajtu			Kratak rok od donošenja AP do prvog izvještavanja.	Planirano: 0€ Utrošeno: 0€	U IV kvartalu zapoćeće se aktivnosti na izradi završnog izvještaja o realizaciji Programa.

3. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA PROGRAMA AKCIONOG PLANA ZA PRIMJENU REZOLUCIJE SBUN 1325

Imajući u vidu da je stepen realizacije aktivnosti iz Programa sprovođenja AP u 2019. godini 67,56%, a da je djelimično realizovano, odnosno u toku 21,62%, možemo zaključiti da je za vrlo kratak period (septembar-decembar) ostvaren izuzetan uspjeh u realizaciji aktivnosti iz navedenog dokumenta. Od devet operativnih ciljeva, četiri su realizovana i to: Jačati rodnu perspektivu kroz učešće u međunarodnim aktivnostima na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija – veza sa strateškim ciljem 1, Povećati zastupljenost žena u aktivnostima i procesima donošenja odluka u sektoru bezbjednosti i izgradnje mira – veza sa strateškim ciljevima 1 i 2, Podizanje nivoa svijesti šire javnosti o problemu trgovine ljudima i uspostaviti djelotvornu preventivnu zaštitu žena i djevojaka od trgovine ljudima – veza sa strateškim ciljem 3 i Unaprijediti saradnju na primjeni RSB 1325 i pratećih rezolucija - veza sa strateškim ciljem 2.

Iako je za veoma kratak vremenski period od usvajanja AP do izvještavanja, značajan broj aktivnosti iz Programa sprovođenja realizovan, uočeni su određeni nedostaci i izazovi sa kojima su se nosioci aktivnosti suočili tokom realizacije. Ono što je veoma pozitivno je to da će se neke aktivnosti, iako su završene u 2019. godini, nastaviti i ubuduće, imajući u vidu obavezu i značaj primjene RSBUN 1325. Isto tako, uložiće se dodatni napor da se određene nerealizovane, ili djelimično realizovane aktivnosti koje su planirane samo u 2019. godini, realizuju u tekućoj.

Preporuke izdvojene po strateškim ciljevima:

Povećanje učešća žena u odlučivanju i mirovnim procesima

Za uspješnu realizaciju aktivnosti u narednom periodu, potrebna je kontinuirana saradnja svih uključenih strana, posebno ako uzmemo u obzir da se sve aktivnosti odnose na više nosilaca, a da neke od njih predviđaju i njihovu veoma blisku saradnju, kako bi se uspješno sprovele. S tim u vezi, predlaže se organizovanje sastanaka najmanje dva puta godišnje, kako bi se mapirao stepen realizacije aktivnosti i eventualno preduzele mjere za prevazilaženje nedostataka, uz redovnu komunikaciju elektronskim putem i organizaciju posebnih sastanaka, za realizaciju određenih aktivnosti, po potrebi.

Kako je postojeća Međuresorska radna grupa formirana za izradu AP, kao i zbog novih kadrovskih rješenja u određenim organima i institucijama, potrebno je da Ministarstvo odbrane inicira formiranje nove Međuresorske radne grupe, koja bi svojim zalaganjem i kontinuiranim naporima doprinijela sprovođenju svih aktivnosti koje su navedene u Programu, kao i učestvovala u izradi i praćenju sprovođenja novog Programa za period 2021-2022. godine.

Pored gore navednog, potrebno je da Ministarstvo odbrane, kao nosilac implementacije AP konkretizuje aktivnosti kojima će Zajednice opština dati doprinos u implementaciji RSBUN 1325. Preporuka je da se u 2020. godini organizuje zajednički sastanak u cilju definisanja aktivnosti, koje bi se uvrstile u naredni Program sprovođenja AP.

Takođe, u saradnji sa svim institucijama, potrebno je da Uprava za kadrove sprovede obuku za rukovodioce i zaposlene koji rade na primjeni RSBUN 1325. Planirano je da se obuka organizuje u II kvartalu.

Inicirati ka Skupštini realizaciju aktivnosti koja se odnosi na formiranje ad hoc poslaničke grupe, najkasnije u II kvartalu.

Zbog značaja koji bi formiranje konsultativne grupe za žene u sistemu bezbjednosti imalo na efikasnije sprovođenje politika rodne ravnopravnosti, u 2020. godini, Ministarstvo će inicirati sastanak sa predstavnicima MUP i u saradnji sa institucijama predviđenim za sprovođenje i nadgledanje AP za RSB 1325. Sastanak održati najkasnije u III kvartalu godine.

Zaštita žena i djevojaka u konfliktnim zonama

Ministarstvo odbrane će nastaviti realizaciju projekta sa UNDP/SEESAC. S obzirom da su edukacije veoma važne za realizaciju ovog cilja i u narednom periodu nastaviće se realizacija internih obuka, kao i onih koje karakteriše međuresorska saradnja, uključivanje nevladinih organizacija i podrška drugih edukativnih institucija, s ciljem stvaranja pretpostavki za praktikovanje političkih, ekonomskih, kulturnih i socijalnih prava žena i djevojaka.

Takođe, potrebno je pratiti trend kretanja brojnog stanja žena i njihove zastupljenosti na pozicijama ambasadoriki, generalnih konzulica, stalnih predstavnica u ambasadama, misijama Crne Gore pri međunarodnim organizacijama, posebno ako imamo u vidu zadati cilj povećanja procentualnog udjela sa 17,5 na 20%, kao i njihovu zastupljenost u aktivnostima i procesima donošenja odluka u sektoru bezbjednosti i izgradnji mira.

Integrisanje rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije

Državni organi koji su sprovodili obuke i u narednom periodu nastaviće sa istim, kako bi uticale na jačanje svijesti i znanja o značaju integrisanja rodne perspektive u svim segmentima društva i na uspostavljenje djelotovorne preventivne zaštite, sprečavanja, sankcionisanja rodno zasnovanog nasilja i nasilja nad ženama.

Preporuka je da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u 2020. godini nastavi edukaciju roditelja i djece RAE populacije, kao i predstavnika državne uprave o: zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i maloljetničkim prisilnim brakovima među romskom populacijom. S tim u vezi, predlaže se realizacija pet obuka za najmanje 150 lica iz pomenutih kategorija. Takođe, predlaže se nastavak organizacije zimskih i ljetnjih kampova za najbolje učenike/ce romske i egipćanske populacije VII, VIII i IX razreda i organizovanje radionica u sklopu istih (za minimum 40 učesnika).

Uzimajući u obzir da se većina institucija u rješavanju problema koje nosi nasilje nad ženama oslanja na Etički kodeks i zakonske odredbe, potrebno je u narednom periodu, zavisno od uslova i izazova sa kojima se nadležne institucije suočavaju, inicirati izradu internih priručnika za prevenciju i zaštitu od seksualnog uznemiravanja, za sve institucije sistema bezbjednosti.

Nastaviti sprovođenje kampanja kako bi se uticalo na povećanje svijesti građana o trgovini ljudima, eksploataciji žrtava, a posebnim osvrtom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece i slično.

Opšta preporuka se odnosi na preciznije definisanje rokova i finansijskih sredstava za pojedine aktivnosti ili operativne ciljeve po nosiocima. Međutim ova preporuka se može uzeti u obzir prilikom izrade novog Programa za sprovođenje AP za period 2021-2022. godine. Takođe, aktivnosti koje nijesu navedene u okviru preporuka u vezi uspješnijeg ispunjavanja strateških ciljeva, sprovodiće se po planu, kako je navedeno u Tabelarnom prikazu.